

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 183. SZÁM.

Debrecen, 1939 augusztus 12 szombat

ÁRA: 12 FILLÉR

Nemzetek béketornya Debrecenben

Irta: Hungaricus Viator.

1939 augusztus 1-én ünnepelte 13-ik születésnapját, lépett át kamaszkor-bor komollyá vált 14-ik életévébe a Nyári Egyetem.

Mint vágyott álmok békehirdetője kiált a gyűlölet lángengerében — feldokló világ négy tája felé: — Engedjétek hozzám népeiteket. — tudás, szeretet, békes együttműködés munkája vár itt benneteket. Építsük fel közös erőt, — amire valamennyien vágyunk, — a Béke szimbólumát, a béke közös nagy hajlékát.

Huszonegy nemzetnek a Nyári Egyetemre összerendezett leányával — tiával részletesen megtárgyaltam. helyes-
ségüket megnyertem. — a nagy nyilvánosság előtt is felvetem tehát az eszmét:

— Emeljünk Debrecenben, az egyetem közelében egy sok emelet magas-ságú tornyot, melynek minden eme-
letét más-más nemzet építse, mindegyikét az illető országról nevezzük el.

A földszint, az alapépület Debrecen városának lesz. — sorshúzás útján következnek a többi résztvevő ország. Leg-felül, a torony csúcsán fog ragyogni Budapest.

A technika minden vívmányával, több felvonóval felszerelt, magyar stí-lusban megalkotandó hatalmas épüle-t magyar mérnökök, magyar művé-szek, magyar munkáskéz fogja felépí-teni, s csak szimbólumként fogja küldé-ni építést, mérnökök, festők, szob-rászt, munkást saját emeletének épí-téséhez a többi résztvevő nemzet.

Emeletének belső díszítését és be-
rendezését saját nemzeti ízlése szerint fogja intézni mindenki.

Minden emeletre az illető ország legjellegesebb iparművészeti tár-gyait, fényképeit, festményeit, szob-rait fogja kiállítani. Az emelet az ille-tő nemzet reprezentánsa, szépségei-nek hirdetője, állandó kiállítása, sőt az illető ország utazási irodájául is felhasználható lesz.

A Nemzetek Béketornya tervrajzá-nak elkészítésére nemzetközi pályáza-tot fogunk hirdetni. A világ minden mérnöke és építész pályázhat, nyúj-tat be tervrajzot. Magyar sajtóktól álló bizottság fog a jótkos jellegű alati beérkező pályák fölött dönteni.

Minden emelet homlokzatán ott fog díszelni az illető ország neve. Ün-nepi alkalmakkor az emeletnek min-den oldalán az illető nemzet zászlai fognak lengeni, borítják be színes zászlóerdővel a tornyot.

A Nemzetek Béketornya Debrecen-nek, egész Magyarországnak világ-szerre ismertett látványossága, az idegenforgalom hatalmas előmozdító-ja, a világ minden részén, már csak az illető ország saját érdekében hangoz-

Megkezdődött Ciano és Ribbentrop tanácskozása

Világszerre feszült figyelemmel kísérik a salzburgi megbeszélést

Salzburg, aug. 11. Ciano gróf olasz külügyminiszter pénteken délután 12 óra 20 perckor különvo-naton Salzburgba érkezett, ahol őt Ribbentrop birodalmi külügymi-niszter üdvözölte. Délután 12 óra 30 perckor Ciano gróf kíséretével a Fuschl-kastélyba ment, ahol Rib-bentrop birodalmi külügyminisz-ter és felesége villásreggelin látta vendégül.

Ciano gróf olasz külügyminisz-ter Salzburg városán keresztülve-zető útján a lakosság mindenütt melegen ünnepelte. Az Osterreichi-scher Hof nevű szálló előtt hatalmas tömeg gyűlt össze. Amikor Ribbentrop német külügyminisz-ter kíséretében a pályaudvart el-hagyta, a lelkes tömeg áttörte a kordont és úgy ünnepelte. Az egy-begyűlt tömeg nem nyugodott ad-dig, míg ki nem jött az erkélyre.

Salzburg, aug. 11. Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Ciano olasz külügyminiszter délután tartotta első megbeszélését.

A tárgyalásokról annak befe-jeztetével adnak ki hivatalos tájé-koztatót.

Róma, aug. 11. Az olasz közvéle-mény érdeklődésének középpontjában gróf Ciano olasz és Ribben-trop német külügyminiszter salz-burgi találkozója áll.

A Popolo di Roma rámutat arra, hogy a szicíliai földbirtokreform, az albániai talajjavítás és a libiai gyarmatosítás hatalmas munkái, nemkülönben azok a hatalmas munkálatok, amelyekket Németor-szág Ausztria és Csehország meg-szállásával kapcsolatban megindí-tott, már magukban is megcáfol-ják azt az állítást, mintha a ten-

gelyállamok háborúra készülne-nek.

Ami Ciano gróf és Ribbentrop találkozásáról illeti, utalni kell a né-met-olasz szövetségi szerződésre, amely kimondja, hogy a két állam között állandó érintkezés és időn-kénti konzultáció jön létre. *Altala-nos eszméseréről van tehát szó, amely ki fog terjedni Európára, de Európán kívül a távolkeleti helyekre is.*

Páris, aug. 11. (MTI.) Párisban ma is a közfigyelem Salzburg felé fordul. Ciano és Ribbentrop ta-lálkozásával kapcsolatosan vala-

mennyi lap egész oldalakra ter-jedő cikkben foglalkozik a tengely külpolitikájával, valamint a béke és háború eshetőségeivel. Paris-ban azt hiszik, hogy az európai helyzet nehéz napok előtt áll, de remélik, hogy Olaszország a béke megmentése érdekében latbaveti fékező befolyását. A Temps vezető helyen szintén Németország és Olaszország külpolitikájával fog-lalkozik. Lehetséges, hogy a salz-burgi találkozás után már tisztáb-ban lehet megítélni a helyzetet — mondja a lap.

„Magyarország nagy szerepet játszik Németország számításában“

Páris, aug. 11. Gróf Ciano és báró Ribbentrop salzburgi találko-zása nagy érdeklődést kelt a Fran-cia fővárosban. Politikai körökben kétségtelesen tartják, hogy a két tengelyhatalom külügyminisztere elsősorban a danzigi kérdést vitat-ja meg.

A Havas Iroda berlini jelentése szerint német politikai körökben utalnak arra, hogy Ciano gróf és Ribbentrop találkozására kevés-sel Ribbentrop és Csáky gróf szemé-lyes megbeszélése után következik be. Ezek az eszméserek berlini politikai körök szerint azt bizo-nyítják, hogy a jelen helyzetben, amely eljövő súlyos következmé-nyeket rejthet magában, Németor-szág szövetségeseivel megállapo-dik.

Csáky István gróf és Ribben-trop megbeszéléséről egyébként eddigelő semmi sem sivárgott ki-

Magyarország nagy szerepet ját-szik Németország számításában, másfelől pedig Magyarországnak magának főbenjáró érdeke, hogy hogy ma, amikor döntő események következhetnek be, ismerje a ten-gelyhatalmak szándékait.

A Paris Midi budapesti tudósí-tója kiter gróf Csáky István és Ribbentrop salzburgi megbeszélé-sére és nagy fontosságot tulajdo-nít a két külügyminiszter találko-zásának. Értesülésünk szerint — írja a lap — a magyar és német külügyminiszter megvitatta az összes időszerű nemzetközi kérdé-seket.

Páris, aug. 11. Gróf Ciano és báró Ribbentrop mai találkozásá-nak Párisban nagy fontosságot tulajdonítanak. A sajtó nagy ré-sze különböző jelekből arra követ-keztet, hogy Olaszország a danzigi kérdésben a mérséklet szellemében

talatt, s állandóan meghirdetett nagy-szabású propaganda eszköze is lesz.

A Béketornya felavatásához meg fogjuk hívni a világ minden nemzetét, legkiválóbb képviselőit, a felavatási ünnep nemzetközi békenap, a torony maga nemzetközi szimbólum, állandó felkiáltójel lesz:

— Térj végre magadhoz, térj észre te világ, ám siess, nehogy elkéss vele! Legyen e torony mementó vilá-gjelsző:

— Aeterna Pax fiat!

Csillagfényes éjszakai sétánk folya-mán adom elő, beszélem meg dr Han-kiss János professzor úr, a Nyári Egyetem népszerű igazgatójával a Nemzetek Béketornyára vonatkozó

ittszületett eszmémet.

— Kíváncsi vagyok a gondolatot, köszönöm, hogy Debrecenből, a Nyári Egyetem érdekében indított útnak, debreceni lapok útján fogad a nagy nyilvánossággal közölni. S bár első el-gondolásra grandiózus tervünk keresz-tülvitelére kedvezőtlennek is látszhat-

nék a pillanatnyi európai helyzet, — talán éppen e viharos atmoszféra da-cára, az ezzel a háborús pszichozis-sal szemben a lelkek legmélyéről fel-törő általános békeszeretet, béke utáni vágy teszik aktuálissá és rokonszen-vevéssé ennek a tervezendő hatalmas békeépítmenynek a megalkotását. — Hogy elsősorban Debrecen, de Buda-pest, s az egész ország idegenforgal-mának emelésére mily hatalmas jelen-lőséggel fog a Nemzetek debreceni Béketornya birmi, azt hiszem egyetlen magyar ember előtt sem kell bőve-bben megmagyarázni. A hágai és genfi sikerületlen bábeli tornyok után a Nemzetek debreceni Tornya jelentse majd az igazi békét, az isteni igazsá-gosság fele mutató leggyenyesebb utat,

Még ma használja ki az idényvégi vásárt Kőrösínél

akarja befolyásolni Németország magatartását. A két külügyminiszter megbeszélését Párizsban összefüggésbe hozzák Magyarországnak a tengely törekvésével szemben tanúsított magatartásával és valószínűnek tartják, hogy a salzburgi megbeszélésen a magyar-német viszony kérdését alapos vizsgálat tárgyává teszik.

A Journal nézete szerint Ciano és Ribbentrop megbeszélése a danzigi kérdés további kialakulására és következképp az egész nemzetközi helyzetre nagy befolyással

A danzigi beszéd visszhangja

Hitler augusztus 27-én Tannenbergben fejté ki elhatározását.

London, aug. 11. A világsajtó bőségesen tárgyalja Forster danzigi körzetvezető tegnap esti beszédét. Londonban megnyugtatónak tartják a beszéd mértéktartó hangját s megvannak róla győződve, hogy Danzig miatt nem fenyeget közvetlen veszély. A német sajtó megállapítja, hogy Forster az egész német nép szívéből beszélt és kijelenti, hogy aki Danzigra céloz, Németországot találja, ezért el a kézzel Danzigtól.

Párizsban megállapítják, hogy a beszéd semmiben sem módosította a helyzetet. Németország pillanatnyilag nem készül elhatározó lépésre s Hitler végleges szándékait augusztus 27-iki tannenbergi beszédében fogja közölni. A dániai lapok is megállapítják, hogy Forster nyugodt hangnemben tartotta beszédét.

Róma, aug. 11. Miközben Salzbürgben megkezdődnek Ciano gróf és Ribbentrop megbeszélései, az olasz sajtó figyelme a danzigi kérdésre összpontosul. Az olasz lapok pénteki vezércikkeiket majdnem kivétel nélkül ennek a kérdésnek szenteli, jelezve, hogy Danzig a két külügyminiszter megbeszéléseinek egyik legfontosabb tárgya lesz.

Virginio Gayda a Giornale d'Italia mai vezércikkében Forster danzigi nemzeti szocialista körzetvezető esütörtöki beszédéből kiindulva, arra a következtetésre jut, hogy Németország követelése elvitathatatlan nemzeti jogon alapul. Gayda utal arra, hogy a nyugati hatalmak a danzigi kérdést úgy tüntetik fel, mintha Lengyelország függetlensége veszélyben forogna. Danzig azonban nem Lengyelország és nyugaton is tudni kell azt, hogy a lengyelek csak a Népszövetség engedélyével léphetnek közbe Danzigért. A danzigiaknak vissza kell térni Németországhoz, így követeli ezt a nemzeti jog és történelem.

Berlin, aug. 11. (Német TL.) A Berliner Börsenzeitung többi közt a következőket írja a danzigi német tiltakozó gyűlésről:

— Forster körzetvezető az egész német nép szívéből beszélt, amikor a Langer Markt téren tartott ünnepélyes tiltakozógyűlés során bejelentette a danzigiaknak azt a hitét, hogy csakhamar útni fog a felszabadítás órája és Hitler Adolf a német nép vezére, teljesíti kívánságukat, hogy hazatérhessenek

lesz.

London, aug. 11. A Times mai számában berlini tudósítója foglalkozik a Ciano—Ribbentrop találkozással és megállapítja, hogy a találkozó programjában Magyarország nagyon fontos szerepet játszik.

A kérdést már előzőleg megvitatották a Csáky István gróf magyar külügyminiszter és Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter közt néhány nap előtt lefolyt tárgyaláson

és ezzel érvényt szerez az önrendelkezési jognak, amelyet 1919-ben megtagadtak a német Danzigtól.

Ezeket a szavakat elsősorban a nyugati hatalmak felelős államférfiainak kellene megmondaniok.

A német Danzig esütörtökön este olyan választ adott a lengyeleknek és londoni feltűzelőiknek, amely végleges. Végleges, mint az a tény, hogy Danzig Hitler vezér vezetésével visszatér a nagy Német Birodalomba.

A felsőház állásfoglalása a tekintélyrombolás ellen

Teleki miniszterelnök erélyeshangú beszéde

A felsőház pénteken délelőtt ülést tartott, melyen Teleki Pál miniszterelnök erélyes beszédet tartott. A beszédre gróf Pálffy Géza napirend előtti felszólalása adott alkalmat, melyben a felsőház tagjai ellen elhangzott támadásokkal foglalkozott.

A gyűlés délelőtt 11 órakor kezdődött. Napirend előtt gróf Pálffy Géza a következőket mondotta: Az augusztus elsejei lapok közölték egy képviselőházi közbeszólást, amelyet az egyik balszélő képviselő tartott jónak a belügyminiszter úr beszéde közben közbekiáltani:

»Siberek a felsőházi tagok!« (Nagy zaj és felkiáltások a felsőház minden oldalán.)

— Pfüj, pfüj! Hallatlan! Farkasfalvi Farkas Géza: Jellemző rájuk, hogy ilyet tudnak mondani!

Pálffy Géza gróf: Hiába és hasztalan kutattam a képviselőházi

tekinthetőséget totalitása, a másik a polgártársak megbecsülése. (Nagy helyeslés a felsőház minden oldaláról.) Kérem a miniszterelnök urat, hogy a szentistváni elgondolásnak ezt a két alkotó alap- elemét a jövőben erőteljesebben és erélyesebben vigye keresztül, megszűnjék végre az, hogy magánosok, egyesek, testületek vagy nevezetesen olyan irányban, hogy bárki kizárólag a tekintélyrombolás demagógiája miatt talán, híreket és közleményeket terjeszthessenek anélkül, hogy azoknak bármilyen komoly, szilárd alapjuk lenne.

Felkérem a miniszterelnök urat arra is, hogy mindazok ellen, akik így vétenek az ország érdeke ellen, a legerélyesebben járjon el

és azokat gyökerestől irtsa ki ebből az országból. (Viharos helyeslés és taps a felsőház minden oldalán.)

Teleki Pál gróf miniszterelnök állott fel ezután szólásra:

— Akárki használt olyan kifejezést a képviselőház termében — ha tényleg elhangzott, — hogy felsőházi tagok siberek, nem tudta, hol beszél és a magyar országgyűlés csarnokát összetévesztette a kocsmával, hangban és színvonalban is.

(Viharos helyeslés és taps a felsőház minden oldalán.)

— Nem kívánnék ma olyan eszközökhöz fordulni, amelyeket én — nem az alkotmányosság szempontjából, de az alkotmányos élet rendes vitele szempontjából — nem szeretek, mint például: a cenzúrát, de éppen azért, mert ilyen eszközöket nem kívánunk alkalmazni és mert az alkotmányos élet rendes menetét ilyen téren is biztosítani kívánom,

szükségesnek tartom, hogy a sajtóban előforduló visszaéléseket és a sajtó hangját törvényhozásilag rendszabályozzuk.

Erre nézve részben már az országgyűlés másik házában nyilatkoztam.

— A Pálffy gróf által előhozott esetekkel kapcsolatban a sajtótörvényben gondoskodni kívánunk arról, hogy ha az országgyűlés bármelyik házában üléséről szóló tudósításban olyan kijelentés jelenik meg, amely ott nem hangzott el, ennek, mint valótlanságnak megjelenését a legszigorúbban megbüntessék.

A miniszterelnök választ tudomásul vette a felsőház. Ezután átérték a napirend tárgyalására és megkezdődött a részletüzlétről szóló javaslat vitája. Úgy ezt a javaslatot, mint az állampolgársági javaslatot is egyhangulag elfogadta a felsőház.

A felsőház a legközelebbi ülését valószínűleg 18-án tartja

Nagy idényvégi vásár

és az üzlet átalakítása alkalmával
olcsó pénzért jó árút vásárolhat

Kontsek Kornél

női és férfi divatházában

Varsó, aug. 11. A lengyel sajtó nagy figyelmet szentel Németország és Olaszország külügyminisztereinek küszöbön álló salzburgi találkozásának.

A Gazetta Polska úgy vélekedik, hogy a tengelyhatalmak nincsenek egy felfogáson.

A Kurjer Warszawski más véleményen van és azt hiszi, hogy a salzburgi találkozó célja a tengelyhatalmak taktikai eljárásának hosszabb időre szóló megállapítása. (MTL)

Moszkva, aug. 11. A francia-angol katonai bizottság tagjai pénteken délután 3 órakor látogatást tettek Vorosilov szovjet-orosz hadügyi népbiztosnál. Öt órakor a küldöttség vezetőit Molotov szovjet külügyi népbiztos fogadta a Kremlben. Vorosilov pénteken este a külföldi vendégek tiszteletére lakomát rendez. Az angol-francia és szovjet-orosz kiküldöttek első együttes megbeszélésüket szombaton délelőtt 11 órára tűzték ki.

naplóban, ezt a közbeszólást megtalálni nem tudtam. Utalnom kell arra, hogy ha a sajtó közölhet olyan megjegyzéseket és közbeszólásokat, amelyek a képviselőházban esetleg nem is hangzottak el, ennek a közvéleményre mérgező hatása van, ezt a mérgező hatást pedig ki kell paralizálni.

— En nem egyes felsőházi tagok, hanem

az egész felsőház érdekében, mint testület érdekében szólalok fel, mert lehetetlen az, hogy az ellen a testület ellen, amelyben helyet foglalnak a kimagasló egyházfők, a tudományok, az intézmények reprezentánsai, közéleti érdemeik alapján kiküldött tagok és a választott tagok, bárki részéről is tekintélyromboló kirohanás történhessenek.

Báró Prónay György: Úgy van! Ez a tekintélyrombolás.

Gróf Pálffy Géza fejtegette, hogy a szentistváni elképzelésben van két alapalkotóelem, az egyik a

Horthy kormányzó felvidéki körútja

A kormányzó pár sétakocsizást tett a 6500 holdas szini erdőben.

Szin, aug. 11. Magánjellegű felvidéki útja során Horthy Miklós kormányzó és felesége csütörtökön reggel a borsodmegyei Szin közleg vasúti állomásán szállott ki a Turán különvonatból, amelyen az éjszakát töltötte. A kormányzón zöldesszürke sportruha és sportkabát volt, a főméltóságú asszony fehér ruhát és világosszürke utazókabátot viselt.

Brunswick György útimarsall kíséretében szálltak ismét gépkocsiba és negyedóra múlva néhány kilométeres út után megálltak a szelcepusztai egyemeletes vadászház előtt, ahol Rusznyák György szini erdőigazgató fogadta a főméltóságú párt. A kormányzó vezette végig az egyszerű berendezésű vadászházban, amelynek már több ízben volt vendége.

A kormányzó pár ezután hintóban sétakocsikázásra indult. A szini erdőség mintegy 6500 katasztrális holdon terül el és a koronauradalom kezelésében áll. Vadban gazdag, medvék, vaddisznók, szarvasok, őzek a lakói. Hatalmas bükkjei, tölgyei és fenyőfái között emberj hang alig hallatszik és élőlény alig látható. Borús, szélesded idő kedvezett a kirándulásnak. Pisztránglaktá esőrgedező patak mellett vezetett az út mind beljebb és beljebb a sűrűbe.

Csonka-Magyarországon a szini erdőség volt az egyedüli, amelyben medvék élnek. Számuk állan-

dóan szaporodott; a kormányzó pár közel háromnegyedóra kocsizás után érkezett el az erdőségnek arra a részére, ahol a medvék láthatók. A kocsizörgésre egymás után kerültek elő az erdő mélyéből kisebb-nagyobb medvék és ereszkedtek le a kerítés mellé.

A főméltóságú úr almával és a magával hozott cukrokkal etette meg a medvéket. Sok fényképet készített róluk és a vérbeli vadász szakértelmével mondotta el hitvesének a medvék szokásait és életmódjait. Nagy kedvteléssel sokáig nézték a medvék civakodását és játékát. A főméltóságú asszonynak különösen tetszett az a külön kis karámban élő, idén született öt medveboc, amelyet mosolyogva sokáig figyelt. A főméltóságú úr kiuntette megszólításával a vadászokat is és érdeklődött náluk a vadállományról.

Tizenegy óra körül indult vissza a hintó a patak melletti úton. Kiderült az idő is és a napsütötte erdőben kapaszkodott fel a két almásszürke a hintóval a vadászházig. Itt ismét előállott a gépkocsi, amelynek két oldalára a környékbeli lakosok egy-egy virágcsokrot tűztek, amíg a kormányzó pár távol volt. A főméltóságú pár láthatóan gyönyörűségét találta az erdei útban, amely az erdei életnek szebbnél szebb megnyilvánulásait tárta eléjük és kitűnő hangulatban tértek vissza a Turán vonatra.

A lakosság ünnepli a kormányzó párt

Füzéradvány, aug. 11. A kormányzó pár pénteken délután 3 órakor Jászóvárra érkezett. A község bejáratánál hatalmas tömeg várta az érkezőket. Valamennyi ablakban a kormányzó képe ékeskedett, nemzeti színű keretben. Amerre csak elhaladt a kocsis, Harsányi eljenzés jelezte útjukat. A premontrei rend Jászóváron időző valamennyi tagja a bejáratnál állott fehér karingben, élükön a prépost-prelátus apátja, aki meghatott szavakkal köszöntötte a kormányzót és a Főméltóságú Asszonyt. A kormányzó válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy ősi otthonában látogathatja meg a premontrei rendet. Jelen volt a fogadáson Bubnits Mihály rozsnói püspök is, aki tegnap nem tudott idejében Rozsnóra érkezni és most Jászóvárra jött, hogy üdvözölhesse a kormányzó párt. A kormányzó ezután feleségével együtt belépett a székesegyházba. A székesegyház megtekintése után a kormányzó pár a rendházba indult, az apát lakásán uzsonna volt, majd utána a Főméltóságú Asszonynak a monostor virágoskertjében termelt virágokból összkészített óriási 'chér csokorral kedveskedtek. A Jászóvárról kifutó kormányzó gépkocsira Jászó népe, az egész falu végig virágokat szórt. A főméltóságú pár meghatottan integetett a távozó gépkocsiból a boldog lakosságnak. Hasonló lelkes jelenetek ismétlőd-

tek Rudnokon, Szemesén és Kisidán.

Kassa érintésével Hollóházán, Fülekházán, Pálházán át Füzéradványba gépkocsizott a kormányzó pár. A Kastély-szálloda parkjában dr. gróf Károlyi István és felesége, mint házigazda fogadták a magas vendégeket, Windischgrätz Natália hercegnővel, gróf Semsey Andorné szül. gróf Károlyi Klárával és Apponyi Adél grófnővel. A fogadás után a társaság megtekintette a parkban lévő strandfürdőt és a kastély közvetlen közelében álló villákat. A koraesti órákat a főméltóságú pár a házigazdákkal együtt sétálva, beszélgetéssel töltötte, majd a kastélyban elfogyasztott vacsora után korán nyugovóra tértek.

30 francia tudós Debreczenben

Pénteken este a MÁVAUT kocsiján Debreczenbe érkezett 30 francia egyetemi és középiskolai tanár, köztük több neves tudós. A párisi tudósok az Arany Bikában szálltak meg és pénteken ott vacsoráztak. Szombaton délelőtt meg tekintik Debreczen nevezetességeit, a Központi Egyetemet, Déri muzeumot, nagyerdei strandfürdőt, Közteemtőt, Kollégiumot.

Délben a francia tudósok csoportja proff. Eisenmanger vezetésével a Hortobágyra utazik s ott a csárdában ebédel. Ebédután meg-

teknik a magyar pusztá nevezetességeit s estére utaznak vissza Budapestre.

Werth vezérkari főnök hazaérkezett Olaszországból

Werth Henrik gyalogsági tábornok, a honvédevezérkar főnöke, kíséretével Olaszországból a hadgyakorlatokról augusztus hó 11-én délelőtt Budapestre visszaérkezett. Fogadására a pályaudvaron megjelent gróf Vinci olasz követ.

Egy gimnázista kettős szerencsétlensége

Kerékpárjával elsodorta egy autót. — Kórházba szállítás közben újabb baleset történt.

Ungvár, aug. 11. Medgyesi József biharkeresztési rendőrfőtörzsőrmester 17 éves gimnázista fia kerékpáron rokonlátogatásra Ungvárra igyekezett. — Ungvárcs község közelében az országúton szembejövő személy gépkocsi elkapta a kerékpárt és magával sodorta. A gimnázista fiú eszméletlenül terült el a közvezeten. A gépkocsi vezetője, Brattamani Rezső budapesti lakos kocsijára vette a sebesültet, hogy az

Meghüléses betegségeknel

rheumatikus és köszvényes fájdalomknál, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, valamint ízületi és tagfájdalmaknál gyorsan és biztosan hatnak a Togat-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban P. 1.60.

A balmazújvárosi főjegyző tragédiája

Berki Gyula bejelentést tett a belügyminiszternek.

Hírt adtunk Harsányi Béla balmazújvárosi főjegyző tragédiájáról. Mint ismeretes Harsányi Béla, kit állásától a múlt pénteken felfüggesztett a főispán, vasárnap lakásán vadászfegyverével agyonlőtte magát.

Az eset nagy megdöbbenést keltett és miután politikai hátteret vélnek felfedezni mögötte, most már az országos sajtóban is élénken kommentálják a sajnálatos eseményt. Hír szerint az Országos Jegyzőegyesületet is foglalkoztat-

ta a szomorú eset. Az elhunyt ugyanis az egyesületnek alelnöke volt és igen kiváló jegyzőnek tartották, 1938 decemberében dicsérettel elismerésben is részesült.

A budapesti lapok azt jelentik, hogy Berki Gyula volt képviselő az ügyben bejelentést tett Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszternek. Arról is hír van, hogy egy képviselő, ki jól ismeri az öngyilkosság hátterét, szintén szóvá teszi a szomorú esetet.

A Bocskay hajdúezred zászlójának felavatása

Debreczen város által adományozott új honvédségi csapatzászlót fényes ünnepség keretében avatják fel és adják át a m. kir. „Bocskay István” hajdúezrednek.

A trianoni béklyókból felszabadult honvédségünk részére a Kormányzó úr egységes csapatzászlót rendszeresített. A jövőben honvédségünk már ezekre a zászlókra esküszik fel és ezekkel a zászlókkal fog elindulni a haza védelmére.

A város háziezrede a M. kir. „Bocskay István” 11. hajdúezred részére Debreczen sz. kir. város adományozta az új zászlót. Az új ezredzászló és átadási és felavatási ünnepélye méltó keretek között f. hó 27-én, vasárnap 11 órakor fog megtörténni. a nagyerdei Stadionban.

A M. kir. „Bocskay István” 11. hajdúezred Parancsnoksága ezúton is meghívja Debreczen város hazafiasan érző közönségét történelmi ünnepélyre.

Egyben felkéri az előzredek, a volt 39-es és 3. honvéd gyalogezredben szolgált bajtársait, hogy együttérzésük kifejezésére minél nagyobb számban jelenjenek meg és tegyenek hitet az örök haza mellett.

Gyümölcsöt kapnak a katonák

Budapest, aug. 11. Az idei kedvező gyümölesterméssel való tekintettel a honvédelmi miniszter rendeletben utasította az alárendelt csapatokat, intézeteket, hogy ott, ahol a gyümölcs megfelelő minőségben és árban beszerezhető, az étkezés feljavításaként az évszaknak megfelelően minél gyakrabban fejenként legalább egynegyed, illetve fél kiló gyümölcsöt iktassanak be az étlapba. Kivételt jelentenek azok a helyőrségek, ahol a lakosság körében előforduló és vérhas megbetegedések miatt, vagy egyéb közegészségügyi szempontokból nem alkalmas a nyers gyümölcs élvezete.

Hungária filmszínház

MA is az izgalmas és megható történet:

Asszony a válaszüton

Magyar hiradóban; A Debreceni Nyári Egyetem megnyitása. Horthy kormányzó urunk a szegedi ünnepségeken. Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Minden délutáni út nem Rómába, hanem a Tóth cukrászdába vezet egy finom uzsonnakávéra Kossuth u. 17. szám.

A képviselőház elfogadta a házzsabályrevíziót és szeptember 14-ig szünetre ment

Az új házzsabályok a jövő ülészakban lépnek életbe.

Budapest, augusztus 11. A képviselőház tegnapi ülésén a házzsabályrevízióról szóló javaslatot tárgyalta.

Mezey Lajos előadó ismertette a javaslatot. Hangoztatta, hogy az interpellációs jog csak a közérdek eszköze lehet. Interpellációs napon egyes képviselők legfeljebb két interpellációt mondhatnak el. A 15 perces beszédkor nem lehet meghosszabbítani. Rassay Károlynak a mentelmi jog korlátozására vonatkozó indítványát, mint módosítást fogja előterjeszteni az előadó.

Mokcsay Dezső nyilas szerint az ellenzék korlátozására nincs szükség, mert a kormánynak jobboldali ellenzéke van. A törvényhozás ütemének gyorsítása szakszerűség rovására megy.

Bencs Zoltán (MEP) a javaslat mellett szól. Azt hangoztatja, hogy a kormánypárt komolyabban akarja a reformokat, mint a nyilasok. (Ellentmondások a nyilasoknál.) Rassay Károly módosító indítványát helyesli, mert olykor egy mondattal nagyobb destruktívot lehet végezni, mint egyórás beszéddel.

Rátz Kálmán: Végre örökülment lett Rassay.

Bencs Zoltán: Ez az igazság. Az igazság igazság akárki mondja. A mentelmi jog korlátozásának az a célja, hogy ez a jog ne legyen felhasználható büncselekmények elkövetésére.

Rátz Kálmán (nyilas) a következő felszólaló.

A miniszterelnök úr — mondotta Rátz Kálmán — fölényesen, támadóan és fenyegetően válaszolt.

Helyesen tette! — kiáltják a kormánypárttól a nyilasok felé.

Rátz Kálmán: Meg tudtam volna felelni...

Mondatának többi része teljesen elvész abban az óriási viharban, amellyel a kormánypárton kijelentéseit fogadják. Egyes MEP-képviselők az asztalt csapkodva kiáltoznak Rátz Kálmán felé.

Rátz Kálmán: Semmi szükség nincs a házzsabályok revíziójára. Pálffy József gróf: Nagy szükség, főként a maguk sok botrány-interpellációja miatt.

Rátz Kálmán: Meddig akarnak még Wirth Károly interpellációjából hasznot húzni?

Főlkialítások a kormánypárton: Még nagyon sokáig nem felejtjük el! (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Wirth Károly a nagy zajban valamit közbeszól, de nem lehet érteni, mert a kormánypárton egyszerre tizen-tizenöten kiáltanak feléje.

Festetich Domonkos gróf hangja szűrt át a közbekialítások özönén:

Nem tanulunk maguktól magyarságot!

Rátz Kálmán, aki folytonosan kénytelen beszéde közben megállani, végre szóhoz jut:

Nekem az a meggyőződésem...

Tovább nem tudja folytatni, mert ismét kórusban kiáltoznak feléje.

Vitéz Lipcsey Márton: Hányadik meggyőződése ez?

Tost László: A sárospataki zsidó nitkőzség választotta meg és most nyilas!

Bobory György alelnök ismételt figyelmet Rátz Kálmánra, hogy a nyilasokhoz beszéljen.

Az elnök közben állandóan rázza a csengőt, hogy rendet teremtsen.

Rátz Kálmán: A mentelmi jogot kiszolgáltatják külső tényezőknek, egyes klikkeknek. Ezek nem tesznek egyebet, mint a nyilasokat támadják.

Tóth József: A zöld ing nehezen piszkolódik.

Rátz Kálmán: A mentelmi bizottságot hónapokon át nem hívták össze, a jövőben Goldberger Leó követelésére majd sűrűn fogják összehívni.

A kormánypárton fokozódó ingerültséggel hallgatják Rátz Kálmán beszédét.

Pálffy József gróf vezetésével kórusban kiáltják feléje:

— Irja meg ezeket a Pesti Naplóban!

Rátz Kálmán: Ha valahol gyűlést tartunk, riadóautók jelennek meg.

Vitéz Lipcsey Márton: Mi van a pataki rabbival?

Egy hang a nyilasoknál: Kicsoda maga?

Antal István: Egy vitéz tábornok!

Közben a beszédkor lejár, Rátz Kálmán leül.

Homonnay Tivadar (MEP) rámutat arra, hogy a Ház komoly törvényhozói munkát csak akkor végezhet, ha az új házzsabály egyrészt pártkülönbség nélkül biztosítja minden képviselő szólásjogát, másrészt lehetővé teszi a jó, nyugodt és gyors tárgyalást. Szükség van a parlamentáris kormányzás megerősítésére.

Gróf Eszterházy Mór (kereszténypárt) szükségesnek látja, hogy a tervezett revízió ne jelenthesse távolról sem a parlamentári kisebbségnek a többség részéről való elnyomatását. Az lehetetlenség, hogy a mentelmi jog a rágalmazást immunizálja és parlamenti eszközöz tegye. A megtisztított mentelmi jognak azonban minél hatásosabb védelmet kell biztosítani.

Szeder Ferenc (szoc. dem.) nem járul hozzá a házzsabályok módosításához. Szerinte nincs is rá szükség. A parlament munkaképességét mutatja, hogy az indemnitási vita egy nap alatt lezajlott.

Közbeszólás: Hát a zsidótörvény?

Szeder: Annak a vitáját is sokkal hamarabb le lehetett volna zárni. A kormány részéről keresték a felszólalókat. (Antal István tiltakozik a kijelentés ellen.)

Váczy György (MEP) rámutat arra, hogy legutóbb sajnálatosan kellett tapasztalni a szólásszabadsággal való visszaélést. Minden jog alkotmány és házzsabály csak eszköz a nemzeti akarat érvényesítéséhez.

Meizler Károly a javaslat ellen beszél.

— Elismerem, — úgymond, — hogy volt két helytelen, nem szerencsés interpelláció, de ebből nem következik, hogy szükség volna szigorúbb házzsabályokra. Fel kell vetni a kérdést: mi történik a felszólaló házzsabályával, mert az utóbbi időben a politikai élet súlypontja áttolódott a felszólalóba. A képviselőház soha nem tudott kormányt buktatni, ellenben elég volt a felszólaló tagok részéről egy vacsora a Hungáriában és a kormány másnap megbukott. Ma szájkosár, holnap a mentelmi jog megszüntetése, holnapután egy ki-

sebbségi párt kizárása következhetik.

Vitéz Makray Lajos sajnálattal állapítja meg, hogy manapság könnyelmű játék folyik a tekintéllyel és tekintélytisztetéssel. Tekintélyek lejáratásával nem lehet tekintélyeket felépíteni. Manapság meg kell fontolni minden szót.

Tildy Zoltán a kisgazdapárt álláspontját fejtette ki. Elvileg szükségesnek vélik a házzsabályrevíziót, de bizonyos módosításokat tartanak szükségesnek. Vigyázni kell, hogy ne legyen érintve a komoly értelemben vett szólásszabadság és a parlament szabad ellenőrzési joga. Kívánatos, hogy a parlament munkájából eltűnjenek az agitációs szempontok.

A Ház aztán úgy általánosságban, majd részleteiben is elfogad-

— Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelként éhgyomorral egy fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát!

ta a javaslatot.

Szinnyei-Merse Jenő enunciaulta, hogy az új házzsabályok a jövő ülészakban lépnek életbe.

Javaslatot tett arra, hogy a legközelebbi ülést szeptember 14-én déli 12 órakor tartásuk a további teendők iránti intézkedés végett. Bejelentette, hogy a Házat a felszólaló üzenetének átvételének céljából formális ülésre egybe fogja hívni.

A román király a török államfőnél

Istanbul, aug. 11. Károly román király a Földközi tengerről a »Luceafarul« jachtjával Istanbulba érkezett.

Ismet Inönü török köztársasági elnök a boszorusi Dolmabahce palotában pénteken délután fogad-

ta Károly román királyt. A megbeszélésen jelen volt a török külügyminiszter és a román nagykövet. Károly király még pénteken este visszatér jachtjával Constanza-ba.

Románok is átszöknek a határon

Ezernél több magyart, németet és bolgárt megfosztottak román állampolgárságától, mert megszöktek a katonai szolgálat elől

Bukarest, aug. 11. A hivatalos közlöny esztörtéki száma minisztertanácsi naplóhatározatot közöl, amelynek értelmében több mint ezer magyar, német és bolgár egyént megfosztanak állampolgárságától, mert kivonták magukat a katonai szolgálati kötelezettség alól és idegen állam területére

szöktek át. A felsorolt nevek között néhány román hangzású név is szerepel. A határozat külön kiemeli Vaszile Magurean szamos megyei lakost, aki katonai szolgálata elől magyar területre szökött át és akit szintén megfosztottak román állampolgárságától.

Megbukott az amszterdami Mendelssohn-bankház

A cég főnöke váratlanul meghalt Párisban.

Amszterdam, aug. 11. Hollandia egyik legrégebb és legtekintélyesebb bankháza, az Artur Mendelssohn és társa cég megszűntette fizetéseit. A bankház főnöke két nappal ezelőtt hirtelen meghalt. Ez a cég nagy szerepet játszott francia kölcsönöknek a hollandi piacon való elhelyezése körül, érthető tehát, hogy a bukás pénzügyi körökben igen nagy riadalmat okozott. Olyanok, akik a bankház főnökét a múlt vasárnap Párisban meglátogatták, azt mondják, hogy telje-

sén egészségesnek hitték. A pénzpiacra nincsenek pontos számok a megbukott vállalat kötelezettségeinek nagysága felől. Londonból az a jelentés jött, hogy a fizetések beszüntetése ott megdöbbenést keltett és a bank részvényei nagy árfolyamvesztést szenvedtek.

Bern, aug. 11. A hollandiai Mendelssohn bankház fizetésének felüggesztéséről szóló hír erős benyomást tett a svájci pénzügyi és tőzsdei körökre.

LEGUJABB

London, aug. 11. A Press Association diplomáciai levelezője hivatalos forrásból származó hír alapján jelenti, hogy az angol kormány elhatározta annak a négy tiencini kinának a kiadását, akik a tiencini angol-japán vita elindítóinak nevezhetők. Londoni illetékes helyről most utasították a tokiói angol nagykövetet, hogy értesítse a japán kormányt az angol kormány elhatározásáról.

Bukarest, aug. 11. A moreni közölgvényeken a román Petroleum társaság ztelepén óriási tüzés tört ki. Eddig 400 q nyerskőolaj mintegy 70 millió lej értékben pusztult el. Ploestből és Bukarestből tűzoltók siettek ki Morenibe, eddig azonban a tűz felett nem tudtak urrá lenni.

London, aug. 11. A tokiói angol

nagykövetség erélyes tiltakozást jelentett be a tokiói külügyminisztériumba amiatt, hogy az Iesang folyó fölött még vasárnap végrehajtott japán repülőhadászati alkalmával két angol gőzöst szétromboltak.

Istanbul, aug. 11. Gazdasági körök véleménye szerint a most folyó török-angol kölcsöntárgyalások, amelyek során Törökország 60 millió angol font kölcsönt kért, nehézségekbe ütközik.

V i g s z i n h á z

A felejthetetlenül szép és izgalmas francia filmeknek:

Szerelmes századok

Fősz. SACHA GUITRY. 16 éven fejeledeknek!

Veszedelemes tűz pusztított Bálint Sándor csapóuccai bútorüzemében

Könnyen végzetessé válható tűz ütött ki pénteken este Bálint Sándor Csapó uccá 25. alatti bútorüzemében. Az enyymelegítő kályhában bennhagyott parázból kipattanó szikra lángragyújtotta a közelben levő nagymennyiségű faforgácsot. A tűz felszaladt a falvázfalra és a mennyezetre és a gerendákat kezdte égetni. Szerencsére a tűz idejében észrevették és komolyabb következményekkel nem járt.

A lakók vedrekkel hordják a vizet

Este egynegyed hét órakor Tóth Ferenc postafőtiszt észrevette udvari lakása előtt ülve, hogy a szemben levő asztalosműhelyben a kályhából kipattanó szikra meggyújtotta a faforgácsot. Azonnal szökött a házbelieknek, hogy menjenek segítségére az őket közösen fenyegető veszedelem eláhrítására.

A hatalmas udvarban nagy ijedség támadt a lakók körében, mindenki vedret fogott és teleltve vízzel, elindultak az oltásra. Ekkor vették észre, hogy a műhelyajtaja csukva van. Előkerült a zajra Bartha Gábor, az udvarban lakó fogtechnikus, aki felnyitotta a műhelyajtáját és azonnal egyik vedér vizet a másik után zúdították a kályhához, ahol a tűz fészke volt. Szerencsére a műhely előtt az udvaron egy dézsában tele vizet találtak és így gyorsan ment a munka.

Elovdatt ablakok, elaludt villanykörték

A kályhából kilépő tűz a forgácsokon keresztül elérte a gyalupadot, ahol felszaladt a helyiséget két részre osztó vékony furnírvázfalra, azt teljesen elégette, majd a mennyezet gerendáiba kapott. Közben a lángok a nagy hőségben és légnyomás következtében kicsapták a műhelyhelyiség ablakait, az üvegtáblák elolvadtak és összetörték, az ablakok kinyitáltak és a lángok kiléptek az udvarra.

Az egyik házbéli kisfiú futott időközben a tűzoltólaktanyába, hogy értesítést vigyen a tűzről. Jakabonyi József felügyelő, ügyeletes tiszt vezetésével pillanatok alatt a helyszínen termett a tűzörtség egy autófecsendővel és munkába kezdtek. A házbéliek oltása már annyira előrehaladott állapotban volt, hogy a sugárfeeskendőt nem kellett sokáig használni az oltásnál, de megakadályozták, hogy a lángok áttörjék a mennyezetet és kijussanak a szabadba. Ebben az időben érkezett a helyszínre Czákó Zoltán rendőrtanácsos, ügyeletes tiszt is.

A tűz felfut a kéményig

A lángok közben keresztüllegették a válaszfalat, leégették a másik műhelyrészben lévő falról a balesetbiztosítási plakátokat, bekapáltak egy nagy ponyvába, összekapcsolták a napi furnírmunkát, a villany elaludt, mert a nagy hőségben rövidzárlat keletkezett a leolvadt, vagy leégett gumiszigetelők folytán.

A kémény is égni kezdett már,

meggyulladt a benne lévő korom mennyiség. A tűzoltók csakhamar megsemmisítették a kéménynél lévő tüzet és rövidesen sikerült lenni a műhelyben is elfojtani a lángokat.

A tűzoltók ezután kiszellőztették a helyiséget, mely tele volt füsttel és korommal és munkájuk végzetével nyolc óra 10 perckor vonultak be a laktanyába.

Az eddigi vizsgálat eredménye szerint nagy mennyiségű tűz volt a kályhában, amikor a munkát abbahagyták. Délután öt órakor lezárták a műhelyhelyiséget és a tanuló azzal adta át a kulcsot Bálint Sándornak, hogy minden rendben van. Nagy volt az ijedség és meglepetés, amikor Bálintné tudomást szerezve a tüzesetről, azt látta, hogy a kályhában nagy tüzet hagytak hátra a munkások. Bálint Sándor már napok óta Budapesten tartózkodik és így csak a felesége jelent meg a tűznél.

— Hányszor megmondtuk már,

hogy munka után ne hagyjanak tüzet az enyymelegítőben — mondtotta — és a faforgácsot is hordják el a kályha mellől, mielőtt elmennének.

A kár az eddigi becslés szerint ezer pengőn alul van. Az épület maga biztosítva volt, de a műhelyben levő készülő bútorok és anyagok nem. A biztosítás pontos adatait csak a későbbi tűzvizsgálatkor fogják megállapítani.

Szerencse, hogy a tűz még a kora esti órákban, alig valamivel az alkony beállta előtt keletkezett, amikor még idejében észrevették, mert ha éjszaka történt volna, végzetes következményekkel járt volna. A műhelyben felhalmozott nyers bútorok és félig feldolgozott anyagok könnyen lángragyultak volna és a tűz átterjedt a szomszédos raktárhelyiségre és magánlakásokra is. Ebben az esetben a keskeny udvarrész hátsó oldala teljesen elzártult volna.

A Csapó uccá 25. számú ház előtt az oltás idején nagy tömeg verődött össze és figyelték az oltás munkáját. A rendőrök az udvarból kiszorították a kíváncsiskodókat, hogy ne akadályozzák az oltási munkálatokat. Nyolc óra után tíz perccel már a közlekedés is megindult a villamosvonalon és a tűz helyét csak a megszenesedett gerendák, a leégett válaszfal és az elolvadt ablakok mutatták.

Molnos-Müller Lipót dr., a párizsi Magyar Tanulmányi Központ igazgatója; a magyar irodalom fejlődését ismertető franciayelvű előadássorozatát folytatta. — Várady Imre dr., szegedi egyetemi tanár, a magyar irodalom történetét ismertette olasz nyelven. — Míg Divéky Adorján dr. egyetemi tanár Magyarországi történetét ismertette lengyelnyelvű előadásban.

A mezőgazdasági tanfolyamon tegnap dr. Sarkadi Kesztyüs Lajos gazdasági akadémiai tanár tartott előadást „Az öntözés jövedelmezőségéről”.

Pietrzykowski Władislaw dr. lengyel pénzügyminiszteriumi o. tanácsos. „A lengyel gazdasági élet szerkezeti átépítése” címmel tartott előadást. A háború utáni nagy nemzetközi változások és eltolódások közepette figyelemre méltó Lengyelország politikai és gazdasági újjászülése. Tudvalevő, hogy Lengyelország három nagyhatalom birtokában volt s mindenütt más gazdasági rendszer uralkodott. Az államhatalom első feladata volt tehát a különböző országrészek gazdasági érdekeinek közös nevezőre való hozása és általános gazdasági irányelv megállapítása. Ennek megvalósítása részben radikális földreform, részben tengerentúli kereskedelem fejlesztése útján történt, nagyban előmozdította ezt a nagyvonalú iparosítás, mely nemcsak új iparok létesítésében, hanem a meglévő határszéli iparoknak az ország belső részeibe való áttelepítésében nyilvánult meg. Ez a tény Lengyelország gazdasági és közlekedési fejlődésének erős korrektívóját jelenti. Az előadás a nagyszámú magyar hallgatók körében nagy tetszésre talált.

Fényesen sikerült a Nyári Egyetem magyar hangversenye

A Nyári Egyetem pénteken este előmenyíjtelően szép, művészi magyar hangversenyt rendezett. A legszebb Liszt, Kacsóh, Lehár, Kurucz, Forray, Kun, Bartók, Kodály számok szerepeltek a műsoron, melyen három fiatal, nagyszerű érték: Gyurkovics Mária, Forray Miklós és Litty György szerepeltek, igazi forró sikerrel.

Gyurkovics Mária gyönyörű, kristály tisztán csengő hangján Lehártól „Messze a Nagyerdő” és „Volt nincs” dalokat, majd ráadásul egy Lehár keringőt, Kacsóh-tól a János vitézből Huska dalát és a francia királykisasszony dalát, népdalokat Bartók, Kodály feldolgozásában és két szép, nagyon tehetséges Forray-dalt adott elő. Tüneményesen szárnyaló, finoman csengő hangja igazi nagy sikert robbantott ki s a közönség nem akarta leengedni a pódiumról az Operaház kitűnő, fiatal művésznőjét, aki már is egyike legnagyobb értékeinknek.

Hasonlóan nagy sikere volt Litty Györgynek, aki pompás érces hangján különösen a Liszt-dalok, a kurucnóták, Kacsóhtól Rákóczi megtérése és a népdalok bravúros előadásával aratott nagy sikert az Operaház kitűnő, nagy jövő előtt álló fiatal művésze.

Az énekszámokat Forray Miklós látta el finoman aláfestő, művészi kísérettel. Tökéletesen nyújtott és a közönség viharosan megtapsolta nagyszerű teljesítményét. Forray Miklós, mint zeneszerző is nagy sikert aratott, a termet zsúfolásig megtöltő közönség előtt, Gyurkovics Mária által előadott két finom, szép dala egyike volt az est legnagyobb sikerű számainak.

A Bika fényárban úszó nagytermét színültig megtöltő díszes közönség sorában ott voltak dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, dr. Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, Nagybakay Antal nagykereskedő, dr. Tarján Oszkár HÉV főtanácsos, Takács Gyula műszaki tanácsos és mások a város előkelő társadalmából.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza.

WANDERER

új típusu személygépkocsik megérkeztek. Lényeges árleszállítás • Díjtalan próbaút

Megtekinthetők:

Autósalon

Debrecen, Piac uccá 81. szám.

Matolesy Mátyás a földkérdésről beszélt Debrecenben

Érdekes előadások a Nyári Egyetem tegnapi programján.

A Nyári Egyetemen tegnap dr. Roska Márton egyetemi tanár „Az ösmagyar-ság műveltsége” címmel tartott értékes előadást.

Ugyancsak a magyarnyelvű előadássorozatban tartott előadást dr. Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója „A magyar irodalom Európában” címmel.

Matolesy Mátyás dr. országgyűlési képviselő, „A földkérdés népesedést, szociális és termelési vonatkozásai” c. előadásában a népesedési és szociális problémákkal foglalkozott. Kiemelte, hogy a földkérdés megoldása egyben sorskérdés is, mert ettől függ a magyar népesedés fejlődése. A föld hiánya a népesedés fogyatkozását, a kisbirtokrendszer a népesedés jelentős emelkedését eredményezi. Eppen ezért az egészséges kisbirtokrendszer fejlesztése nemzetpolitikai jelentőségű

annál is inkább, mert nagyvárosaink az egyke és más népbetegségek egyformán gyengítik a magyar faj életfáját. Nemzeti önvédelmünk is ezt sürgeti, mert csak az önálló magyar parasztság védheti meg az országot egy újabb világegyben. Végtelenül fontos, hogy mezőgazdasági munkásságunk szociális problémáinak megoldásával szilárdra tegyük a magyar társadalmat visszaadjuk neki a nemzeti önbizalmat megteremtjük mindenki számára a megélhetési lehetőséget és jobb viszonyok között nagyobb munkateljesítményt nyújtó magyar parasztság biztosítsa az újabb magyar fellendülést.

Az idegennyelvű előadássorozatban előadást tartott dr. Paikert Géza miniszteri osztálytanácsos „A magyar lélek és jellem” címmel. — Baranyai Zoltán dr. miniszteri tanácsos „Magyar — francia kultúrkapcsolatok” címmel.

Biztosítson tűzkár ellen, kára megtérül!

Gyorscsapatok alkalmazása

Gyorscsapatnak a lovas- gépkocsizó és páncélos seregeket nevezzük.

Mozgatásuk a gyors seregest minősége szerint lövönlatású járművekkel, gépkocsin, gépvontatással vagy terepjáró páncélos gépjárművekkel történik. Ezekre a különböző gyors-seregestekre a technika fejlettsége, a gyorsaság kihasználása és a terepviszonyok miatt rendszeren mindegyikre szükség van. Fennálló előnyök és hátrányaik egymást kölcsönösen kiegészítik, illetve ellensúlyozzák. Általános jellemzőjük: a nagy menetteljesítmény, a gyorsaság, a mozgékonyaság, a meglepő fellépés ezek előnyeinek, ezekkel szemben hátrányaik a függőségük szállító eszközeiktől, az útvizonyoktól, az üzemanyagtól, gyors elhasználódásuk és nehéz pótolhatóságuk. Általában és főként támadó jellegű feladatok végrehajtására alkalmasak, mert itt tudják előnyeiket, a gyorsaságot és mozgékonyaságot a legjobban kifejteni és kihasználni. Egy főfeladatuk van és ez a csatában döntő módon való közreműködés. Egyéb feladataik csak mellékfeladatok, amelyek mindig a főfeladatok szolgálatába állítandók a döntés előkészítésére és kimélyítésére, tehát öncélúak nem lehetnek.

A gyors seregestek alkalmazását főfeladatukból kifolyólag időben, térben és hatásban összehangba kell hozni a csatában résztvevő gyalogkötölkékekkel. Gyorsaságuk és nagy tűzerejük révén leghatásosabban az ellenség oldalába és hátába irányuló támadásokra alkalmasak. És pedig gyorsasági sorrendben legmélyebben az ellenség hátába a páncélos seregestek, azután a gépkocsizó seregestek hatolhatnak (utóbbiak csak jó utak mentén), míg a sereglóvasaság, mint közöttük a leglassúbb, de a terepen legfűgűbb, legmozgékonyabb, az ellenség oldalába, mert az utaktól független.

A mellékfeladatok a gyors seregestek sajátosságai szerint különbözők.

A lovas seregesteknek, vagy sereglóvasaságnál ezek a feladatok fontosak szerint: a felderítés az ellenség erőinek és helyzetének részletes földi megállapítására, az üldözés, a már megvert ellenség teljes megsemmisítésére, a visszavonulás fedezése mozgékony harcmodorával az ellenség felartóztatására, halogató és leplező harcok az ellenség késleltetésére és megfékezésére, vállalkozások (raid) messze az ellenség hátában közlekedés, ipari és ellátási gócpontok rombolására, mozgósításának zavarására, végül szükség esetén határvédelem a háború kezdetekor.

A gépkocsizó és páncélos seregestek mellékfeladatai általában azonosak, az eltérés csak abban van, hogy a gépkocsizó csapat az utakhoz jobban kötött és harchoz le kell szállni a járművekről, tehát lassúbb, mint a páncélos csapat. Mellékfeladataik: Az ellenség mozgósításának és fevonulásának megzavarása, bénítása, erőszakos felderítés azon célból, hogy az ellenséget erejének megmutatására kényszerítsék; üldözés a visszavonuló ellenség élei elé való halással, bekerítésével; vállalkozások az ellenség hátában, ellátásának zavarására, ipari gócpontok rombolására, visszavonulás fedezésére halogató harcokkal; a zöm szárnyának biztosítására.

Ezekből a különböző feladatokból láthatjuk, hogy a gyors seregestek nem konkurálnak egymással, hanem kiegészítik egymást. A motorizált alakulatok tevékenysége köve van a jó utakhoz és az üzemanyagellátáshoz, a lovasaság úttól független, a terepen a legmozgékonyabb fegyvernem, de gyorsasága és menetteljesítménye ki-

is. Minden gyorscsapatra egyaránt érvényes hátrány az, hogy gyorsan elhasználódik, nehezen pótolható, tehát költséges, ami alkalmi harcok közötté avatja őket és erős próbára teszi a vezetés művészetét helyes alkalmazásuk tekintetében. Útszegény területen előnyösebb lovasaságot alkalmazni, jó úthálózat mellett motorizált alakulatokat. Egy hadseregben belüli arányukat egyrészt a tekintetbe jövő hadszínterek út- és terepviszonyai, másrészt az ország ipari, nyersanyag és üzemanyag-helyzete szabják meg. A lovasítási és motorizációs kérdését, egymás közötti viszonyát, sajátosságaik figyelembe

vételével egy más alkalommal fogjuk az olvasóközönséggel részletesen ismertetni.

Mindenesetre a jövő háborújában minél több gyorscsapatra lesz szükség, hogy a mozgás, a mozgóharc és ezzel a katonai döntés lehetősége fenntartható legyen és ne következzen be a hosszú ideig elhúzódó állásharc, amely az ember és anyagi veszteséget csak fokozza, míg a katonai döntés mindinkább megnehezíti és a háborút egyik fél erkölcsi és anyagi végkimerültsége fejezi be, de a hosszú harc alatt gazdaságilag mindkét fél tönkremegy.

„A magyarságról egyre többet tud meg a világ, mindjobban megbecsülnék bennünket, de e téren sohasem lehetünk megelégedve”

A külföldi magyar kulturális intézmények vezetői, a magyar kultúr-diplomaták, nyilatkoznak a „Debreczen”-nek a magyar szellemiség külföldi hatásairól s a külföldi magyarság bekapcsolásáról a magyar kultúrába

A magyar jövő leghivatottabb munkásainak, a külföldön élő magyar lektoroknak, egyetemi tanároknak csoportja tartja kongresszust két nap óta Debreczenben, hogy megbeszéljék azokat a hatalmas feladatokat, melyek nehéz posztjukon rájuk várnak a jövőben. Hivatásukat, missziójukat nem lehet eléggé megbecsülnünk, talán egész történelmünk másként alakult volna, az európai nemzeteknek velünk szemben elkövetett sok végtelen hibáját el lehetett volna háritani, ha kissé jobban ismernek bennünket.

Ezért hatalmas a jelentősége a külföldi Collegium Hungaricumnak, az egyetemi magyar intézetek, lektorátusok és magyar könyvtárak vezetői közelműködésének, melyek a magyar szellem külföldi megismerése érdekében folytatnak. Előadásainak, szervező munkájukon keresztül a külföld valamennyi nemzete bepillantíthat a magyar élet titkaiba, mélységébe, szépségébe, az itt felhalmozott kínesei tudás, zseniális nagyszerűség, hatalmas affenzájába, aminek hasonló tömegével, a faj kiválóságának ilyen esodálatos kivirágásával, talán egyetlen nemzet sem díszkedhet a világon. A háromnapos kollégiumra Debreczenbe érkeztek Ankara, Amszterdam, Bécs, Berlin, Bologna, Genova, Helsinki, Krakó, Lille, Lipsce, London, Milano, München, Nápoly, Newyork, Páris, Piza, Posuan, Róma, Szófia, Stockholm, Tartu, Torino, Trieszt, Utrecht, Varsó, Vilno kultúr-diplomatái. Olyan nagyszerű tudósok vannak Debreczenben a külföldi magyar kulturális intézmények vezetői közül, mint Boronkai Antal Lipsceből, Divéky Adorján Varsóból, Fazekas Jenő Tarzuból, Fehér Géza professzor Szófiából, Ferenczy Géza, Harajos János Krakóból, Hidy János Poznanból, Huszti Dénes Bolognából, dr. Jókai Zoltán Münchenből, Koromjay Manó Varsóból, Lotz János Stockholmból, Molnos Lipót Párisból, Ország László, Rásonyi László Ankarából, Szabó Dénes Vilnóból, Szenczi Miklós Londonból, Szent-Iványi Béla Berlinből, Tassy Ferenc Torinóból, Ternay Kálmán Triesztből, Tóth László Rómából, Ungvári Iván Páriból, Weöres Gyula Helsinkiből.

A külföldi magyar kulturális intézmények vezetői érdekes nyilatkozatokat adtak a „Debreczen”-nek a magyar szellem harcáról a külföldi megismerésért.

Szenczi Miklós egyetemi tanár

aki Londonban fejt ki rendkívül értékes munkásságot a magyar kultúra,

magyar ügy érdekében a következőket mondotta a „Debreczen” munkatársának:

— Követségünk keretében angol-magyar társaság működik s igyekszik az Angliában élő magyarságot a magyar szellemiség erejével összetartani. Londonban 2000 főnyi magyar él, köztük nagyszámú intellektuális, orvosok ügyvédek. Az utóbbi években az Angliába menő háztartási alkalmazottakkal nő erősen a magyarság száma. Egyetemünkön van magyar könyvtár is, sajnos a legszélesebb rétegekhez még nem tudtuk eljuttatni a magyar szellem legfrissebb értékeit, de ezen a ponton állandóan teszünk újabb lépéseket.

— Ismerik a magyar kultúrát kellemesen az angolok? — Kérdezzük.

— Egyre jobban megismernek bennünket, a háború óta nagyon szép haladást értünk el e téren. Az Ember tragédiája Angliában is nagy sikert aratott. Novella és regényirodalmunk is komoly sikereket könyvelhet el... Például Kuncz Aladár Fekete kolostorja nagyon megbecsült irodalmi mű Angliában, vagy Zilahy Lajos Két fogoly-a. Általában Angliában azok a magyar könyvek aratnak nagy sikereket, melyek az általános európai szellemhez közelebb állnak. Möricz Zsigmondnak a speciális magyar szellemiségbe mélyen beágyazott munkái például nehezebben megközelíthetők az angolok által.

— A magyar drámairodalom angliai hatása?

— Nagyon érdeklő London a magyar színpad-irodalom... de inkább az úgynevezett export-dráma. Bár a komolyabb művek közül is a Néma levente sikert aratott.

— Van lényegesebb különbség az angol és magyar pedagógia között?

— A magyar tanulmányok teljesen be vannak vezetve a londoni egyetemen... ma már bármely tudományos

E heti ajánlatunk:

Használt autók

Fiat 1500, Fiat 1100, Fiat Balilla, Ford A. F., Opel Amiclar stb. Használt motorok és egyéb használt alkatrészek

Fiat-Zündapp körzetképviselőt Hungária Üzemfelszerelési Rt. Hunyadi u. 11. Telefon. 19-87. szám.

fokot el lehet érni magyarul. Az angol pedagógia sokkal szabadabb rendszerű, mint a magyar. Egyéni hajlamokkal több tért kap. Jobban kiélheti magát az angol iskolarendszerben. Például, ha valaki egy tárgyból feltűnő tehetség... az járhat abból a tárgyból magasabb osztályok óráira, míg más tárgyból halad a korabeliekkel. Nálunk ilyen esetben is kénytelen az illető az osztálya keretein belül maradni. Ott nem két félre, hanem 3 részre oszlik a tanév s karácsony és húsvét választja el egyik részt a másiktól.

Lotz János

a stockholmi egyetemen még az anakidején Leffler Béla által alapított magyar kulturális intézetet vezetli.

— A svédek nagyon szeretnek mindent, ami magyar — mondja. Becsülnék bennünket, érdeklődnek irántunk. Svéd-Magyar Társaság működik Stockholmba szép sikerrel s ápolja a kapcsolatokat. Könyvtárunk igyekszik eljuttatni a svédországi magyarsághoz legfrissebb szellemi értékeinket is.

— A svédek ismerik a magyar irodalmat?

— Még nem kielégítően, de egyre jobban haladunk a megismerés felé. Móra és Zilahy regényeit szeretik legjobban. Drámairodalmunkból csak a színpadi mesteremberek jutottak szóhoz nagyrészt, bár itt is van néhány örvendetes divétel. Jellemző arra nézve, hogy mennyire szeretik a magyarságot a svédek, hogy állandóan nagyszámú hallgatóm van. A svéd kultúra nagyon gazdag és friss áramlatok újszerű meglátások színezik.

Huszt Dénes

Bolognában fejt ki nagyjelentőségű munkáit...

— Hihetetlen mértékű a rokonszenv és mohó érdeklődés — mondja — amivel a magyar szellem ismeretlen kincsei felé fordul az olasz kultúrvilág. A magyar-olasz kultúrkapcsolatok történelmi múltúak, de ezek új, friss fordulatot nyertek a felújult olasz-magyar barátság révén. Ma már teljesen tisztába vannak velük, akiket hosszú időn át eltakart a világ érdeklődése elől a monarchia árnyéka. A magyar szépirodalomért valóságos rajonganak. Körömdi és Molnár nyitották meg itt az utat, de ma már a magyar szellem igazi kifejezői, a Zilahyak Szabó Dezsők is elérkeztek az olasz közönséghez...

— Tud valamit a Szabó Dezső „Csodálatos élet”-nek olasz fordítása körül támadt ellentétéről?

— Nálunk úgy ismerik ezt a dolgot, hogy Szabó Dezső eladta a „Csodálatos élet” fordítási jogát is anakidején a kiadójának, ha jól tudom a Táltosnak az olasz legnagyobb könyvkiadóvállalatnak, mely lefordította, ilyenformán sajnos nem az íróhoz, hanem a kiadóhoz kellett fordulnia s azzal meg egyezni a fordításra nézve. Tehát az olasz kiadóvállalat korrektil járt el, a baj itt is alighanem a régi hiba: az hogy az író sohasem üzletember, munkájának mások látják a hasznát.

— Van valami lényeges különbség az olasz és a magyar főiskola között?

— Legfeljebb annyiban, hogy Olaszországban minden főiskolát végzett ember eleve dr. A pedagógiai irány egyébként: összefogni az intellektuális törekvéseket a nemzeti neveléssel.

Rásonyi László

az ankarai egyetem professzora.

— A török-magyar barátságról, arról a mély rokonszenvről, mely politikán innen és túl él velünk szemben a török nemzetben, sokat tudnék beszélni — mondja Rásonyi professor. Az ankarai egyetem magyar tanszéke is török alapítás, mely az Atatürk egyenes kívánságára alapított.

Ma az utolsó nap!

Használja ki az utolsó alkalmat.
Férfi és női ruhák, kabátok
40—50—60 százalékos engedménnyel

Magyar Ruháipar

Debrecen Bika szálló épület

— Kultúránkat ismerik a török testvérek? kérdeztük.

— Sajnos, ma még kevésbé. Egyik szép feladatunk: felnevelni az új török nemzedékben egy réteget, amelyik ezt az ismertetést sok tehetséggel és szeretettel hajtja végre. Vannak most ilyenek tanítványaim között nagy számmal Sámí és Ziya Irodalomtörténetben. Ural ethnográfiában, Tanyüp levéltári kutatásokban lesz nagyon értékes művelője a magyar—török kultúrapcsolatoknak. Az érdeklődés hatalmas a magyarság iránt, a legkifejezettebben testvért látnak a magyarban s a törökhöz legközelebb álló nemzet Európában. Debrecen millióje pedig a magyar ember keleti kedvességének legteljesebb megnyilvánulásával valóssággal elragadtatta őket. Ezért van az, hogy a törökök egyre nagyobb számban jönnek ide s a török kormány itt is áldozatokra hajlandó: ösztöndíjjal küldi fiait a magyar testvéreikhez.

— A török kultúra amerikai tempóban fejlődik. A mi kontinensünk Amerikája a török föld. A török nemzedék átgondolt, komoly programot hajt végre, kitűnően szédítő tempójával a fejlődésnek.

Ezeket mondotta a magyar kultúra élet külföldre kicsapódó hullámairól négy kultúradiplomata, akik messze idegenben, nehéz posztjukon vigyázzák a magyar szellemiség örök fényét, hogy bevilágítson az idegen szívekbe s eloszlassa a magyarságról kialakult tévhiteket. A magyar szellem legértékesebb katonái a külföldi magyar kultúratisztek vezetői, akiknek munkájától a magyar ügy igaz megismerésétől nagyon sokat várhatunk. (kiss)

Megbeszélés a felállítandó Nemzetek tornya ügyében

A csütörtök este az Arany Bikában tartott polgármesteri fogadás folyamán Zöld József polgármester-helyettes, Bierbauer Virgil dr fővárosi építész-mérnök, Hankiss János dr a Nyári Egyetem igazgatója és Dobay István dr (Hungaricus Viator) rögtönzött megbeszélést tartottak, melyen Hungaricus Viatornak a Nemzetek Békatornyára vonatkozó, mai számunkban a nyilvánossággal is közölt érdekes tervét és a követendő lépések sorrendjét részletesen megtárgyalták.

FILLEREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdő csónakázás.

Kétszázézer tartalékoszt hívtak be a román nagygyakorlatra

Bukarest, aug. 11. Kerek 200.000 tartalékoszt hívtak be augusztus 12-re, főleg a fiatalabb korosztályokból és ezzel a haderő félmillióra növekszik. Szeptember 15-ig

maradnak fegyverben és részt fognak venni a nagy hadgyakorlaton, melyek az idén Románia nyugati határán és a Dobruzsában lesznek.

A tiszai szabad fürdőzésnek több mint harminc halálos áldozata van már

Tiszalök határában a Tiszában akart fürödni Volosinovszky György 24 éves lakatossegéd, aki a magas partról fejest akart ug-rani a vízbe. Társai, akik a par-ton vetkőztek, látták, hogy bevá-gódott a vízbe, de nem merült fel. Keresésére indultak, de holttestét sem találták meg. Valószínűleg görcsöket kapott a vízbeugráskor

és azért merült el.

Az idén a tiszai fürdőzésnek már harmincnál több halálos áldozata van. A legtöbb esetben a fürdőző saját gondatlansága okozza a veszteséget. Örvényes helyre kerül, vagy egyszerre ugrik a hideg mély vízbe és görcsöt kapva lemerül s holttestét elsodorja a víz.

Rózsabokor kerthelyiségében

Bura József, a rádióból is ismert cigány-primás hangversenyez.

Minden kedden este halvacSORA P 1—

A vihartól megriadt kismarjai ménes átfutott a határon

A múlt nap Kismarja felett vihar vonult át. Az erős villámlástól és mennydörgéstől a községi ménes lovai annyira megriadtak, hogy vad vágatásba kezdtek s átfutottak megszállt területre. A község vezetősége a román határ-őr-séggel azonnal érintkezésbe lépett és kérte a ménes kiadását; azon-

ban a románok elzárkóztak az azonnali kiadás elől, úgy hogy a község a vármegye vezetőségéhez fordult segítségért. Végül József dr főjegyző a szükséges lépéseket haladéktalanul megtette s úgy értesülünk, hogy az átszökött lovakat a románok már vissza is adták a községnek.

Szolnoktól Debrecenig vitorlázógépen 1900 méter magasságban

Hírt adtunk arról, hogy két vitorlázógép érkezett Debrecen felé Szolnokról. A szolnoki repülőtérre mint ismeretes, a magyar vitorlázórepülők gyakorlatoznak hetek óta, hogy alaposan felkészüljenek az olimpiászra. Tasnády László irányítása mellett gyakorlatoznak a vitorlázórepülők. Az egyik olimpiai szám a célrepülés, a távolság a magasság értékelésével. A szolnoki repülőtérrel hat gép indult Budapestre és négy érkezett meg.

Debrecenbe két gép indult, az egyik gépet Tasnády László, a másikat Bollmann Béla irányította. A vitorlázógépek a szelek szárnyán haladva három óra alatt tették meg az utat és 1900 méter magasságban haladtak.

Indultak vitorlázók Miskolcra, Szegedre is. Az eredmények igen jók, különösen meglepő a Debrecenbe érkező Bollmann Béla, aki fiatal sportrepülő léteire igen figyelemre méltó eredményt ért el.

Nagy frontharcos tagrevízió készül

Az Országos Frontharcos Szövetség alapszabálymódosításra készül. Ezzel kapcsolatban a Szövetségben általános tagrevízió is lesz a második zsidótörvény alapján. Azt hiszik, hogy a szövetség új alapszabálya végleges szöveggel és jóváhagyással szeptember 15-re kerül és ezután kezdik meg a legszigorúbb tagrevíziót. A szövetség 200.000 tagja kerül felülvizsgálás alá, ezt a munkát 4—5 hónap alatt végzik el.

A tagrevízióval kapcsolatban 15—20 százalékos kiesésre számítanak. Egyben új igazolványokat és jelvényeket bocsátanak ki.

Benedek professzor és felesége Amerikában

Denver, aug. 11. Dr. Benedek László budapesti egyetemi tanár és felesége Zilahy Irén, amerikai tanulmányúttjuk során ideérkezett. Benedek professzor a newyorki egyetem meghívására tartott előadása után beutazta az Egyesült Államokat s mindenütt az ideggyógyintézeteket és az amerikai elmegyógyászati módszereket tanulmányozza. Amerika egyik legtekintélyesebb napilapjának, a Denver Post-nak főszerkesztője személyesen csinált interjút a híres házaspárral és lapjában erről többek közt a következőket írja:

— Benedek professzor, aki méltó képviselője a magyar tudomány-ságnak, a beszélgetés során több ízben hangsúlyozta, hogy Magyarország kulturális, politikai és gazdasági élete ezerszintűs önálló multra tekint vissza és erre az erkölcsi alapra támaszkodva teljes bizalommal néz a jövő elé. Noha a világháború utáni események a magyarság életét méltatlan és méltánytalan szűk határok közé szorították, a szűk határokon belül négy egyetem gondoskodik a tudományosság szolgálatáról, az ifjú tudósnevezés neveléséről. Hóman kultuszminiszter, maga is kiváló tudós, szakértő vezetése alatt. Rendkívül elismeréssel nyilatkozott az amerikai ideggyógyászati módszerekről és — mint mondotta — valóssággal meghatott tisztelettel áll meg az amerikai agysebészet teljesítményei előtt.

A lap cikke hosszasan és rendkívül megtisztelő formában foglalkozik Benedek professzor feleségének, Zilahy Irénnek személyével.

Dr Lindenberger János apostoli kormányzó két napos felvidéki útja

Dr Lindenberger János apostoli kormányzó a váradegyházmegye vezetője tegnap érkezett haza két napos felvidéki autótújáról. Kíséretében volt vitéz Boros Bertalan ny. tábori lelkész, ezredes, aki ungvári származású. A két napos út során Ungváron szálltak meg első nap, ahol Szvoboda Ferenc apostoli kormányzó vendégei voltak. Innen Munkácsra autót mentek, meglátogatták a beregszászi esperes-plébánost, Pásztor Ferencet, majd Munkácsra utaztak, ahol az esperes vendégei voltak.

Az autótúra során az apostoli kormányzó megtekintette az akasztalainai sóbányát is. Bejárták a sóbányát, ahol a magas vendégeknek egy-egy tökéletes tiszta sókristályt nyújtott át a bánya vezetőse.

A közszertekben álló apostoli kormányzó a két napos utazás után a tegnapi napon átvette a plébánia vezetését.

Jelentés Heine Medin megbetegedésekről

M. kir. tisztii főorvosi hivatalba augusztus hó 11-ig bejelentettek 21 helybeli Heine-Medin megbetegedést. Ezek közül teljesen gyógyult és a klinikát elhagyta 4 beteg. Jelenleg klinikai ápolás alatt áll 17 helybeli beteg.

Pénteken déli 12 óráig újabb megbetegedést nem jelentettek.

Nagysikerűnek ígérkezik a Turul Szövetség ma esti fagyfalteste

A Turul Szövetség nagyszabású fagyfaltestet rendez, ma este félkilenc órai kezdettel a nyári Egyetemmel kapcsolatban. A Bánszky Tamás Szépművészeti társulat és a Szépművészeti társulat izléses lametszetével díszített meghívók már csak korlátozott mennyiségben állnak rendelkezésre a személyesen jelentkezőknek. Asztalfoglalások bejelenthetők a szövetség hivatalos helyiségében, Piac uca 28. I. emelet. Távbeszélő 22-53. Hivatalos órák délelőtt 10-12 óráig és délután 5-6 óráig.

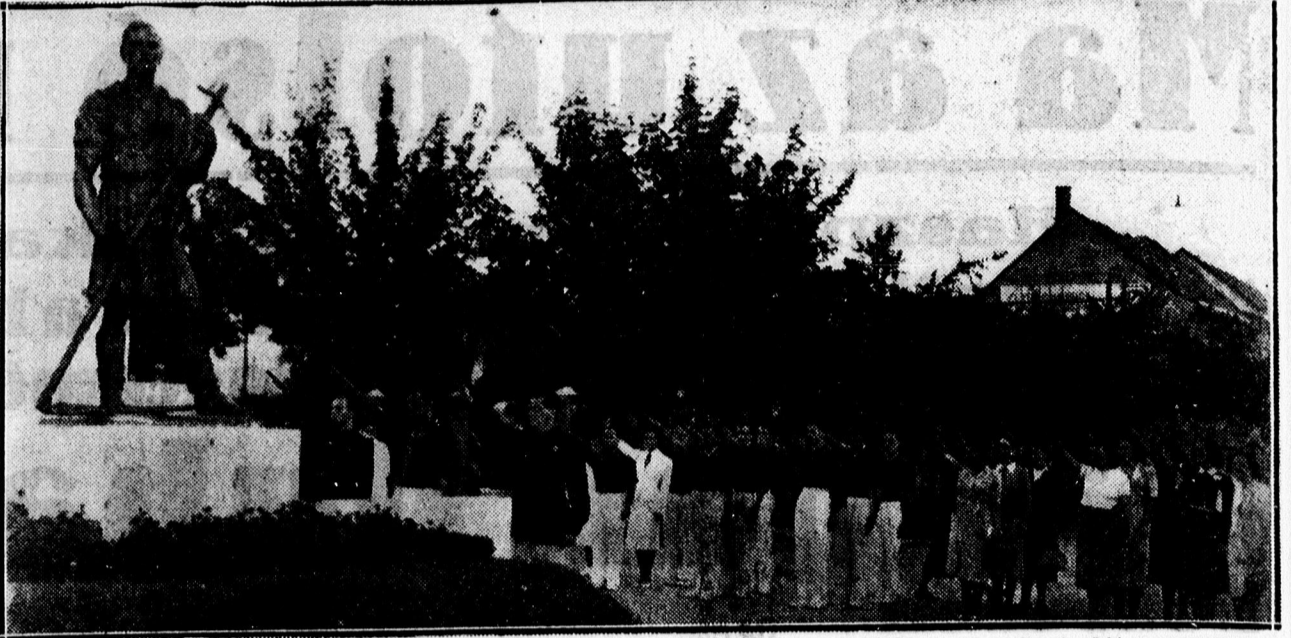
Az est rövid, hangulatos s magyaros műsorral kezdődik. A már régebben közölt műsor keretében fogjuk hallani Szabó László „Attila” B. E. bajtársát ki régi magyar nőkat énekel Balogh Imre és cigányzenekara kíséretével. (Ej, haj gyöngyvirág, Zúg az erdő, zúg a nádas, Rákóczi megtérése stb.) Az est műsorának kiemelkedő száma lesz Tiszolczy Klára és Zvolenszky József gyönyörű magyar tánc egyvelege, melyet B. Vattay Margit táncnő tanítványai táncolnak be, nagy hozzáértéssel és fáradtságot nem kímélő odaadással.

A táncoló pár megnyitó csárdásával megkezdődik az általános tánc Balogh Imre és cigányzenekara vérpezsdítő muzsikájára.

A műsorszámok előtt Besse Miklós színművész, Szépművészeti társulat fogóilletesen konferál.

A Turul Szövetség igazi magyaros színdarabja és várja a fagyfaltestre a Nyári Egyetem külföldi vendégeit, de az ifjúság és a jókedv minden barátját és mindent megtesz, hogy kellemes és felejthetetlen estében legyen részük a jelenlévőknek.

— Óriási passzívum mutatkozik Franciaország külkereskedelmi mérlegében, mely július havában 1,043.1 millió frank behozatallal többlettel zárult.

A Nyári Egyetem olasz hallgatói megkoszorúzzák az országzászlót.

Tizennégy éves kisfiu kálváriás szökése a román határon át

Édesapját, édesanyját elfogták az oláh határőrök, ő maga mezitláb, egy szál ruhában menekült át. — A jószívű emberek segítségét kéri a kis Szilágyi Karesi.

Kedves, jómagyaros anyá, mezitláb, szöke fiúcska állított be az esti órákban szerkesztőségünkbe. Mosolygós szemét könnyek árnyékolta. Vékony kis lábain ideoda somfordálva várta, hogy feléje táruljon a figyelem.

Pár perces érdeklődés után meleg, simogató szavak hulltak feléje és kinyílt a kisfiú lelke. Előtört belőle mindaz a panasz-áradat, könny, zokogás, amit az utóbbi napok eseményei összehűsültek. Nem mindennapi történet a kis Szilágyi Károlyé, benne tükröződik ebben a parányi egyéni sorsban az egész nagy, véghetetlen, magyar könnyel és vérről átszótt trianoni tragédia.

— A dolog ott kezdődött — mondja vékony, gyermek hangján a kis fiú, — hogy pár hónap óta teljesen türehtetlenné vált a helyzete minden magyar családnak... Üldöztek bennünket, Apukám, aki a szíjgyártómesterségben dolgozik, nem kapott munkát, mert megfenyegették a mestereket, ha magyar munkást mernek alkalmazni, felemelik az adójukat. Volt két dísző odahaza, azt meg a kis lisztünket elrekriválták. Aztán adótartozásba elárvéztek bennünket. Még az ajtókat és ablakunkat is leszedték. Aztán közmunkára akarták huroolni édesapját és anyját...

— A szüleim már hallották, hogy milyen bánásmódban részesítik azokat, akiket közmunkára visznek és ezért néhány napig halasztást kértek. Akkor elhatároztuk, hogy mindenünket hátra hagyva elmenekülünk és átjövünk a határon...

— Mi Nagykárolyban laktunk. Reggel 9 órakor indultunk útnak négyen, én, apám, anyám, meg a nagyobb fiú bátyám. Csanados és Börvely között akartunk átjönni.

— A búzátlában haladtunk előre... Alig száz lépésreire lehettünk a határtól, amikor észrevettük bennünket... Édesapját, anyját és bátyját rögtön elfogták és ütlegelve visszakerítették. Én ijedtemben szivdobogva lapultam le a búzába és mikor elhaladtak, egy óra múlva visszafordultam. Visszamentem néhány kilométernyit, a mezőn töltöttem az éj-

szakát. Másnap reggel pedig újra nekivágtam az útnak és én szerencsésen át is jöttem a határon.

— Így jöttél át — kérdezzük. — Egy szál ruhában?

— Így... — mondja. — Aztán egy jószívű ember fogadott a házába Mátészalkán... Néhány napot ott meghúzódtam. Aztán onnan Debrecenbe jöttem, mert valamikor édesapámék is itt laktak, nagyapám itt halt meg. A keresztapám is itt él. Nagy Károly flaszeröntő volt... már kerestem, de eddig nem sikerült megtalálnom. Azt mondják, hogy itt nagyon sok Nagy Károly van. Lehet, hogy meg is halt már. En énekelem nincsen senkim ebben a városban...

Szomorúan, lehorgasztott fejjel mondja:

— Ma és holnap még kapok enni, van helyem, de aztán mit csináljak... Szeretek dolgozni, Odaát hat elemít jártam, magyarul is tudok írni, olvasni, azt apukámék tanították. En meg oláhu tanítottak őket, mert azt még ők nem tudtak egy szót sem. Nem is tanultak meg, nem fogott rajtuk a tanításom.

— Az oláhnak, ha 12 disznója volt, azt sem vitték el, nekünk meg azt a két kis koszos malacunkat is elrekriválták. A szánkából vették ki a falatot...

Megint elkiesérgi magát...

— Azóta jöttek Nagykárolyból nyaralni ismerősök és azt mondják, hogy édesapját négy évre elítélték... meg a bátyját is. Csak édesanyám van odahaza. Hogy él az meg szegény magában?

— Most az a kérdés legelőször, te hogyan élsz meg — mondotta az a derek ember, aki a kis szökevényt szerkesztőségünkbe kísérte.

Mindnyájan érezzük ennek a kérdésnek súlyosságát. Itt van Debrecenben a kis Szilágyi Karesi, jóképű, mosolygósszemű kis magyar gyerek, aki saját bevallása szerint erős és bírja a munkát... Szent Anna uca 31. szám alatt lakik özy. Lászlónál ideiglenesen. Mi a debreceni közönség szívéhez fordulunk:

ne hagyják el ezt a kis magyart, akinek sikerült egyedül családjából átvégődni a könyves tragédiák földjéről, Er-

délyből.

Bizonyosan van ebben a 130.000 lakosú városban egy család, ahol helye lesz Szilágyi Karesinak... vagy lesz egy műhely, ahol munkát és munkájáért kenyeret kaphat...

Mint már olyan sokszor, ezúttal is Debreceni szívéhez fordulunk.

Tessék befogadni ezt a kis magyar gyereket, akinek egy szál nadrágban és ingben, mezitláb kellett szöknie forró délben egy határnak csúfolt vonalon át, abban a korban, amikor még vidám, gondtalan gyermekként kellene élnie... Szilágyi Karesi nem tehet minderről, ő is egyik áldozata annak az esztelen, szörnyű ostobaságnak, annak a lelkiismeretlen gaz férjeműnek, aminek trianoni szerződés a neve... Az embert lelketlenség kiverte szülőföldjéről, elszakította családjától, édesanyjától. Meg kell érezetnünk vele, hogy testvérekhez került odaától a farkasveremből.

A mi sokat igénybe vett, de melegsívű debreceni közönségünk szeretetébe ajánljuk Szilágyi Karesit, akinek azért kellett elmenekülnie otthonról, mert magyarnak született. (k. i.)

Megszökött örével együtt egy fogoly a komáromi börtönből

Tegnap délben a főkapitányság bünyői osztályára körözvény érkezett a komáromi törvényszékről. Komárom arról értesítette a rendőrséget, hogy onnan megszökött Stofán András fogházor, vele együtt az ügyészség fogházának egyik foglya, Papanek István 38 éves mérnök, szövetkezeti vezetőigazgató, aki családok miatt előzetes letartóztatásba. Papaneket 1938 decemberében csukták le. Valószínűleg összejárt Stofánnal, aki még a csehszlovák rezsimből maradt a fogház őrségének tagja. Minden valószínűség szerint Stofán szökött meg Papaneket. Az egész országban keresik mindkettőjüket.

— Magyar szakácsnő főz a volt albán királyi párnak, aki felesége ifj. Bárány Antalnak, a szintén magyar származású sofförnek Zog autóvezetőjének.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: 6, 9 órakor, két stáger HÁROM KIS KADETT és LILI KISSASSZONY, (Gaal Franciska) Holnap: VIHAR TEXAS FELETT.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, augusztus 12-19-ig: „Még-váltó”, Piac ucca 18., telefon: 14-69. „Tisza” Magoss György-tér 9, telefon: 24-52. — „II. Rákóczy”, Külső vásár-tér és Miklós ucca sarok, telefon: 23-43. — „Sztankay” Szent Anna ucca 64., telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

— 1914. augusztus 12. — Az 1. lovas hadosztály Kelet-Galicia déli részéből, Kamenc Podolszk irányában történt előretörése közben, a volt lugosi 4. huszárezred 4. százada, mint felderítő-osztag a Huszatín környékén fekvő Bednaruvka-nál kísérelte meg a határt képező Zbrucc folyón való átkelést. Amikor azonban az oroszok, akik az átkelés helyét védtek, útját állták a felderítőosztagnak, az lóról leszállt és gyalogtámadással nyitotta meg az utat. E támadás közben a század egyik szakasza lövéseken az oroszok oldalába férkőzött, majd onnan pompás iramban lövéseket rohamozta meg azok vonalát, ami annyira megrémítette az oroszokat hogy szétugrottak és a továbbiakban meghátráltak. Ez volt a század legelső és egyben teljes sikerrel járt harca.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Szabó Gábor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács Árpád, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Károli Gáspár-terti templomban délelőtt 9 órakor dr. Bartha Tibor, délután 4 órakor dr. Bartha Tibor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 5 órakor Peleskey Károly. — Ispótfly templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gy., délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-terti templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 6 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Orosz János, délután fél 6 órakor Orosz János. — Csapókerületi templomban délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor Vándor Ernő. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Szabó Dániel. Téglyaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Horthy kórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — Téglyaskerti gyülekezeti házban délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffka-telepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. — Tanyai istentiszteletek: Szepes délelőtt 9 órakor Papp Géza. — Hosszupályai út délután 2 óra Papp G. — Bank délelőtt fél 10 órakor Biró Béla. — Diószegi úton délelőtt 11 órakor Biró Béla. — Hortobágy délelőtt 10 órakor

vitéz Szabó Endre. — Ondód II. Védres dűlő délelőtt 9 órakor Rápolyt Árpád. — Kunpálhalma délelőtt 11 órakor Rápolyt Árpád. — Macs délelőtt 10 órakor Kurucz József. — Kismaacs délután 2 órakor Kurucz József. — Páltag délelőtt 10 órakor Mezey Béla.

— Római katolikus miseregend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi miseregend. Miskezedetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. — A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — A kertészekben és kápolnában a múlt vasárnapi miseregend az irányadó.

— Istentisztelet az evangélikus templomban, augusztus 13-án: délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Ottlyk Ernő supplikáns teológus. Oltári szolgálatot végzi Kóren Emil. Délután 7 órakor a hajdúszoboszlói állami polgári iskolában lesz istentisztelet.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt félkilenc-től—fél tízig imaórákat, fél tíztől—fél tíz óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—8 óráig bemerítési ünnepély, 8—9 óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig biblióra. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

— Debrecen város az Uri Kaszinóban vendégül látta a külföldi magyar kulturintézetek vezetőit. Debrecen város helyettespolgármestere, Zöld József, pénteken délelőtt az Uri Kaszinóban vendégül látta a Debrecenben kongresszusra összegyűlt külföldi magyar kulturintézetek vezetőit. Az ebéd után több érdekes felszólalás hangzott el.

— Kalocsai városi tisztviselők kirándulása Debrecenbe. Szombaton Kalocsáról autóbusszal 18 városi tisztviselő érkezik Debrecenbe, betekintik a város nevezetességeit és vasárnap továbbutaznak a Felvidékre.

— A budapesti Iskolánkivüli Népművelési Bizottság 50 tagú csoportja érkezik augusztus 14-én, hétfőn Debrecenbe. A vendégek megnézik a Déri múzeumot, központi egyetemet, klinikákat, városi fürdőt stb. és a debreceni látogatás után kirándulnak a Hortobágyra.

— Az Iparos Dalárda serlegavató vacsorája ma este 8 órakor lesz Timár ucca 31. szám alatti „Hullaház” vendéglőben. Ez alkalommal avatják fel ünnepi vacsora keretében a Kassán nyert serleget. A vacsorára meghívták az Iparkamarát, a főispánt és a polgármestert is. Jelentkezni lehet a vacsorára ma délig a Kovács vendéglőben.

Központi fűtéssel 2-3-4-5 szobás lakások november 1-re és üzlethelyiségek 1-re kiadók.

Ertekezni: Miklós-utca 1. ügyvédi iroda.

X Áramszünet. Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy folyó hó 13-án, vasárnap a hálózati munkák elvégzése miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben. Reggel 7—12 óráig: Wesselény ucca, Budai Ezsaiás ucca eleje, Baranyi, Vámospécsi út, Márton Kálmán-telep, MÁV Kolónia, Boeska-telep, Pacsirta ucca s Lorántffy uccák. Reggel 6—7 óráig és délelőtt 12—13 óráig: Csapó ucca vége, Árpád-ter, — Beresényi, Rakovszky, Dobozi, Csapókert, Kincseshegy, Katz-telep, Kút Nyíl Homok, Apaffi, Kassa út, Jánosi, Hadházi, Kórház uccák, Simonyi út eleje, (páratlan oldala), Nagyerdő és Pallag pusztán. — Világítási Vállalat.

— Adomány. Bai Jánosné részére „Segítsünk másokon” jellegével egyik jótékonyaságáról közismert, nemesszűvű úriasszony 2 pengőt, Oláh Márton részére 3 pengőt küldött szerkesztőségünkbe. Az adományért hálás köszönet. Özv. Várady Istvánné egy liter meggyzörpöt, Bereki Sándorné 2 pengőt és szalonnát adományozott. N. N. úrnő egy pengőt adományozott. Oláh Márton részére, László Éva 50 fillért, Berzéki Sándorné 3 pengőt adott Tárkányi részére.

— Halálos ugrást végzett magas földszintes lakásának erkélyéről Budapest Reisner Mária Irma 65 éves úriasszony, akit betegsége miatt az utóbbi időben a kórházban is kezelte. A kertben találtak rá a bokrok között, mikor már halott volt. A halál közvetlen oka az volt, hogy a kökerítésre zuhant és koponyaalapja törést szenvedett.

— Iparok forgalma. Új iparok: Novák Mihály élőállat kereskedés. Borsi Józsefné tojás, baromfi, hazai és déli gyümölcs, zöltség, burgonya, hüvelyesek, szemestengeri, dinnye és piros paprika kereskedés. Kovács János fűszer- és gyarmatárú adásvétel közvetítés. Kovács János fűszer- és gyarmatárú bizományi kereskedés. Kézel Károly cukorka, gyümölcs, déligyümölcs, tojás, baromfi, zöltségfélék, hűsítőital kereskedés. Kálmán Pirocska ószeres. Csöré Károly fűszer-csemege és vegyeskereskedés. — Haas Fülöp és Fiai-féle RT. szőnyegekkel, bútorszüvekkkel, takarókkal, egyéb textilárúval, rövid- és kézimunkával, linóleummal, bőrvászonnal, fogyasztók és továbbárusítók részére való kereskedés. — Magszűnt iparok: özv. Borbély Gyuláné kész arany- és ezüst-, ékszer kereskedés. Salamon Lajosné női szabó. — Gönczi Gaborné nőiszabó. Burg Regina nőiszabó. Barna Istvánné zöltség, gyümölcs, baromfi, tojáskereskedés. Véghe Lajos férfiszabó. Szító Sándor csizmadia. Vincze László hentes- és mesáros. Bóta János kovács. Szántó Miklós szatós. Tóth Lajos férfiszabó.

x DEBRECEN és H-SZOBOSZLÓ alkalikus tartalmú strandfürdők vízéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikket a Benyás Emil harisnya- és kötöttáru gyára gyártja. Eladás nagyban és kicsinyben.

— Egyházközségi tanácsgyűlés lesz augusztus 31-én. A debreceni ref. egyházi tanácssteremben augusztus 31-én egyházközségi tanácsgyűlés és időszaki bírósági ülés lesz tartva.

Vágó

férfi ruha
és
női kabátház

vásári árai

meglepően olcsók

Piac és Széchenyi ucca sarok

A NMK debreceni szervezetének négy tagja utazik Németországba Kraf durch Freude meghívására

A Nemzeti Munkaközpont országos szervezete már több esetben vezetett kirándulásokat külföldre a különböző szabadidő mozgalmak vezetőségeinek meghívására. — Ilyen kirándulások eddig csak Olaszországban voltak, most e hó 16-án indul Budapestről a Nemzeti Munkaközpont külön vonata Németországba és 200 magyar munkavállaló Bécsen keresztül München, Nürnberg, Köln, Berlin, Hamburg útirányon át bejárja az egész Németországot.

A Nemzeti Munkaközpont debreceni szervezetének küldöttségét Blattner Béla, a Nemzeti Munkaközpont helyi szervezetének titkára vezeti, aki dr. Kölcsey Sándor polgármester megbízásából az ottani szociális viszonyokat tanulmányozza és erre a célra megfelelő összegű tanulmányi segílyt kapott a várostól.

A Magyar Általános Hitelbank lehetővé tette, hogy a Hajlított Bútorgyár munkásságának képviselőjében Szóvates István, míg a Kiss Testvérek borbélyának munkásságából Polgár Sándor támogatást vegyen részt a tanulmányúton a vállalatok költségén. A N. M. K. helyi szervezetének meghívása folytán részt vesz a tanulmányúton Rankay Jenő tanár, a Hivatás Szervezet debreceni titkára is. A kétéhetes tanulmányútra induló társaságot Kürthy András debreceni sütőmester tekintélyes mennyiségű debreceni speciális különlegességekkel lepte meg.

— Száz méter magashól kingerült a zuhanó repülőgépből egy lengyel repülőkapitány, aki a viláconblayi katonai repülőterem kísérleti repülést akart végezni. Az ejtőernyő azonban nem nyílt ki, úgyhogy a kapitány lezuhant és szörnyethalt. A gép összetört.

— Száz millió dolláros szerződést írt alá az amerikai hadügyminiszter több amerikai céggel repülőgépek építésére. Ez nagy lépés abban az irányban, hogy az Egyesült Államokat két éven belül 5500 repülőgéppel lássák el.

— Meggyilkolással, vagy leányai elrablásával fenyegetik németlen levelekben Starkot, a Missourii állam kormányzóját, akit a demokraták elnökjelöltjének is emlegetnek. A kormányzó most a rendőrséget kérte meg, vegye védelmébe két leányát.

Autótulajdonosok ne mulasszák el a szavatossági biztosítás kötését

— Akinek a vérnyomása magas és szív működése rendetlen, úgy érhet el örökösödés nélkül megfelelő könnyű étkezést, ha reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát!

— 2461 vagon volt eddig a kecskeméti gyümölcs- és zöldség-export. Január 1-től ennyit szállítottak ki eKecskemétről csaknem 150.000 mázsa súlyban. Az export zömét a barack adja.

— A debreceni „Turul” Szépmíves Törzs augusztus 14-én, hétfőn délután fél 6 órakor a Központi Egyetem aulájában irodalmi estet rendez a következő műsorról: Megnyitó: Az élő magyar irodalom. Tartja Szalacsy Rácz Imre, a Szépmíves Törzs törzsfőhelyettese. Erdélyi József verseiből ad elő. Oláh Gábor elbeszélését olvassa fel. Sinka István néhány versét mutatja be. Benyovszky Pál verseiből szaval Tanay Emil. Zárszót mond Fitos Vilmos, a „Turul” Szövetség országos kulturális vezére.

— Jókárban levő díőfaehédlő eladó. Ferenc József út 7. I. emelet. 1641

— Nagyszabású tervet dolgoztak ki a Fertő-tó kiszáradásának megakadályozására a németek. A 350 négyzetkilométernyi területű Fertő-tó Németország második legnagyobb tava és a burgenlandi híres vetemény- és gyümölcstermő vidék a tó vizéből táplálkozik. A tervek szerint most a tavat hatalmas gáttal osztják két részre. Ezen kívül csatornát vezetnek a tóba a Lajta folyóból, hogy vizet gyarapítsák. A tó partján nagy fürdőszállókat, vízi sporttelepeket és haltenyésztet is rendeznek be. A munkákra 30 millió márkát irányoztak elő.

— Gárdonyi Gézának mauzoleumot emelnek az égről várbán a sírja fölött. A Gárdonyi-kultusz hívei országos mozgalmat indítanak, hogy a jövő évben már fel is avathassák a mauzoleumot. A vár szomszédságában ma is épen álló házában pedig nyilvános muzeumot rendeznek be az író emlékgyűjteményéből.

— Lengyelországban megindult az „aranyat vasért” mozgalom. Varsóból jelentik: A pomerániai vajdaságban mozgalom indult meg, hogy az arany jeggyűrűket szolgáltassák be hadianyagvásárlás céljából. Az „aranyat vasért” mozgalom Lengyelországban úgy látszik máris megindult. Az arany jeggyűrűket beszolgáltatók megfélemléssel ellátott vasjeggyűrűket kapnak.

— 600 csehszlovákiai zsidó menekült fellázadt egy Szmirna előtt horgonyzó hajón. Isztambulból jelentik: Erőszakos jelenetek játszódtak le a Szmirna előtt horgonyzó hajón, melynek fedélzetén 600 csehszlovákiai zsidó menekült utazott. Mikor a kapitány fel akarta szedtetni a horgonyt, hogy eleget tegyen a török hatóságok utasításának a kikötő elhagyására, az utasok mindenáron partra akartak szállni és meg akarták akadályozni az indulást. Megtámadták a kapitányt és a legénységet és súlyos károkat okoztak a gépteremben. A szmirnai rendőrség kénytelen volt rendőröket küldeni a hajóra. Ha a hajó ma nem szedi fel horgonyát, egy aknavetővel fogják elkerülni valamely más kikötőbe.

— Brassó város vezetője elhatározta, hogy a Maniuról és Titulescuról elnevezett utcák neveit megváltoztatja.

— Az amerikai magyar reformátusok tiszgái csoportja Kassra érkezett. Az Amerikai magyarok felkeresték Rákóczi fejedelem sírját, megkoszorúzták a Rákóczi emlékművet, majd megnézték a város műemlékeit. Délután Pohl Sándor polgármester fogadta őket.

A csütörtök déli zápor tavat rögtönzött a Köztemetőnél.

— Szlovákiában az elmúlt napokban hatalmas erejű viharok vonultak végig. A gyümölcsösökben, erdőségekben a vihar ereje sok fát tönkretett. Az Árva folyó völgyében a vihar áradást okozott, amely csaknem valamennyi fahidat elmosott. Szepesbela községben nagy havazás volt. A birkapásztorok a hóviharban eltűntek. Az egyik nyáj szakadékba esett és negyven juh elpusztult.

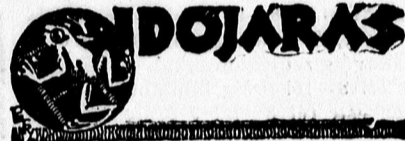
— Hatalmas robbanás és tűz egy nagyváradi festékgyárban. Nagyváradról jelentik: A Klotild festékgyárban szerdán hatalmas robbanás történt. A robbanás nyomán keletkezett és lángba borult az egész gyárépület tetőzete. A tűz hamarosan átterjedt több szomszédos műhelyépületre is és még egy második, az elsőnél nagyobb robbanás következett, amelynek robaját az egész városban meghallották. Ekkor már a gyár összes épületei, az irodahelyiségek kivételével lángokban állottak. Oltás közben egy tüzőltő a lángokba zuhant és súlyos égési sebeket szenvedett. A gyár épületei az egész nyersanyag készlettel együtt elhamvadt. A kártöbbmillió lei. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy a gyúlékony gázokba szikra pattant.

— Tíznapos börtönrre ítélték a halálos plakátragasztás vádlottját. Lavich János 29 éves segédmunkás, halál okozó súlyos testisértés büntetével vádolva került a budapesti büntetőtörvényszék elé. A vádirat szerint május 20-án éjszaka Mester uca és a Vágóhíd uca sarkán Szabó Lajos több társával plakátot ragasztott ki. Arra fel haladt Lavich, aki összeshalálkozott a plakátragasztókkal és a veszekedés során Szabót öklével, vagy valamilyen kemény tárggyal úgy fejbévágta, hogy a földrezuhan, hal halántékán megsérült, agyrázkódást és koponyaalapi sérülést szenvedett és három nappal később meghalt. A törvényszék Lavichot nem jogerősen 10 hónapi börtönrre ítélte.

— Egy kétmotoros bombavetőgép Langleyfielben (Virginia) felszállás közben lezuhant. A gépben ülő két tiszt és héttagú legénység szenné égett.

— Belesetek. Lakatos Istvánné szűl. Benesik Vilma, Pesti uca 61. alatti könyvkötő, a Csapó uca 12. alatti műhelyben munkaközben véletlenül a jobb kisujját a prés alá tette, amely az ujjáról levágta a körmet. — Láng Tamás 17 éves fiatalember, a hajdúkámsoni országúton kerékpárral a város felé igyekezett, közben ki akart kerülni egy szembefövő autót, de a kerékpárral az árokba fordult és kezén-lábján könnyű sérüléseket szenvedett, amit a mentők költöztek be.

MEGHOSSZABBITJA életét. ha a nagyerdei strandot látogatja.

Hazánkban emelkedett ma a hőmérséklet és általában 26—28, a borultabb Felvidéken 24—25, a Kékestetőn csak 16 fokig emelkedett. Budapesten a déli órákban kisebb eső is hullott.

Jóslat: Mérsékelt szél, változó felhőzet, a nyugati és északi megyékben újból kisebb eső, esetleg zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Kulturális kongresszus

A külföldi magyar kulturális intézmények vezetői tegnap folytatták tanácskozásukat Debrecenben. Pénteken Baranyay Zoltán dr. külügyminiszteri tanácsos tartott nagy figyelmet keltő előadást, melyet hosszabb eszmecsere követett. A kongresszus több javaslatot fogadott el. A külföldi magyar lektorok beszámoltak arról, hogy mindenhol nagy érdeklődés nyilvánul meg a magyar nyelv tanulására iránt.

Délben Zöld József h. polgármester ebédet adott a résztvevők tiszteletére.

— Megüresedett vasbetonsátor. Tájékoztatom a város érdeklét lakosságát, elsősorban a hadigondozottakat, (hadirokkantakat, hadiárvékat, hadi-özevegyeket), továbbá a tűzharcosokat s harmadsorban más debreceni illetőségű igénylőket, hogy a királyi törvényszék épülete előtti közterületen épült 11-es számú városi vasbetonsátor bérlete folyó évi szeptember hó elsején lejár. A vasbetonsátor havi bére 6 pengő. A vasbetonsátor hat havi bére 36 pengő egy összegben a városi házipénztárnál bérbiztosítékképpen letétbe helyezendő. A vasbetonsátorban cukorkafélék, péksütemény, gyümölcs, hírlapok stb. árusíthatók, esetleg a betonsátor finomabb ipari műhely pl (órásműhely) céljaira is bérbevehető. A vasbetonsátor bérletére igényt tartó fenti feltételeknek megfelelő igénylők kérvényeiket 15 napon belül az elsőfokú közigazgatási hatóságnál Kossuth uca 20. szám, földszint 36. sz. szoba mutatják be. — Polgármester.

Lego'csóban kifogástalanul fest, tisztít Weisz Arany János-u 29

1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

Táviratok

Trieszt, aug. 11. Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök Triesztbe érkezett ahol megkezdte a fassizta szervek látogatását.

Róma, aug. 11. Több olasz és külföldi állampolgárt törvényellenes valutaüzerkedés miatt három és félmillió lira pénzbüntetésre ítélték.

Bern, aug. 11. A legtöbb kormány nagyon kevés érdeklődést tanúsít a Népszövetség legközelebbi tanácsulésé iránt. Májusban a Szovjetunió képviselője elnökölt, a szeptemberi ülészen pedig Jugoszláviára került volna a sor. Jugoszlávia azonban közölte a Nemzetek Szövetségének főtákarával, hogy lemond az elnökségről, mert külügyminisztere nem hagyhatja el Belgrádot.

Varsó, aug. 11. A lengyel-német határon a csütörtökre virradó éjszaka halálos kimenetelű incidens történt. A kiadott lengyel hivatalos jelentés szerint az eset a következőképpen folyt le.

Lengyel-Kelet-szláviaiában Chorow határvároska mellett a csütörtökre virradó éjszaka egy határjárőr, amely Pieczich őrmester vezetés alatt állott, három ismeretlen férfit, akik a sötétség leple alatt lengyel területre jöttek át, megállásra szólított fel. A felszólítottak ahelyett, hogy megálltak volna, rátámadtak a járőrre. Egyik tompa tárggyal az őrmester fejbévágta, egy másik revolvert rántott. A határjárőrök elkapták a revolverét tartó férfi karját, úgyhogy a lövés magát a támadót érte és azonnal megölte.

— A Hivatalos Lap szombati száma közli a miniszteriumnak a keményítő s keményítőtermékek előállításának korlátozása tárgyában kiadott rendeletét. A rendelet szerint a keményítő és keményítőtermékek előállításával, forgalombahozatal céljából 1939. augusztus 31. napja után csak az foglalkozhat, akinek arra az iparügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve engedélyt ad.

— Új fémötvényt találtak fel a német tudósok. A német tudományak ismét sikerült új fémötvényt készíteni, mely minden eddiginél keményebb. A fém keverékbe egyenletesen elosztva apró gyémántszemeket vegyőtenek s ezek a fémeket minden eddigi acélnál keményebbé teszik. Az új fém ezenkívül nagyon is tartós és kitűnő szerszámokat lehet készíteni belőle.

GYAKSZ ROVAT

Szathmári Mihály határvadász temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik felejtethetetlen édesanyánk, szerelő testvérem Szilágyi Györgyné temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, vagy csokrot helyeztek, vigasztaló szavaikkal bánatunkban osztoztak, ezúton mindünk hálás köszönetet, Szerető gyermekéi és testvére.

A munkapiac helyzete

A munkaközvetítő hivatalban július hónap folyamán 518 munkahely s 518 munkakereső volt előjegyzve, melyből a közvetítés útján 460-as jutottak kenyérkeresethez. A statisztikai adatok szerint száz munkahelyre 104 munkás jutott.

A munkahelyeken 182 férfi és 336 nő számára jelentettek be igényt. — A munkapiac tehát szakmunkásokban közepes, segédmunkásokban pedig kedvező volt. A vas- és fémiparban, valamint a ruházati iparban és a segédmunkások terén a munkapiac a foglalkozási ágak szerint kedvezően alakult.

Ehelyezést nyert 124 férfi és 336 nő dolgozó munkások közül 426 helyben, 34 pedig a kerületben kapott elhelyezést. A háztartási alkalmazottak iránt a kereslet az egész hónap folyamán közepes volt. E téren 336 alkalmazottat helyeztek el.

Halálraposta a bika a legöregebb gulyást. Kecskemétről jelentik: Az egyik vörösföldi birtoktanyán idősebb Polyak Sándor 84 éves kecskeméti lakost — a környék legöregebb gulyását — egy megvadult bika felülkeltte és megtaposta. Mire segítségére siethettek már halott volt.

A biharnagybajomi esendőség jelentette Debrecenbe, hogy D. Bagdi Lajos földműves 84 éves korában felakasztotta magát a lakásán és meghalt. Öngyilkosságának oka, életunság. A debreceni ügyészség a temetésre megadta az engedélyt.

Ételmérgezésben meghalt egy román ezredes, Bukarestből jelentik: Bianu Mireca ezredes tegnap délután gyomorgöreséktől kinezva az Elias-kórházba ment, hogy megvizsgáltassa magát. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az ezredes ételmérgezés áldozata. — Azonnal gyomormosást alkalmaztak, de segíteni nem tudtak rajta. Az ezredes a délutáni órákban intenzív kínok között kiszendvedett. A vizsgálat adatai szerint az ezredes romlott halat evett és az ételmérgezés okozta halálát. A hatóságok elrendelték a halott felboncolását és egyben nyomozást indítottak meg annak megállapítására, hogy melyik bukaresti vendéglőben szolgáltatták ki a romlott halat.

A sztratoszférán keresztül akar Newyorkból Párisba repülni Howard Hughes ismert amerikai repülő egy új négymotoros Bosing típusú repülőgépet, melyet úgy építettek, hogy a legnagyobb magasságokban haladhasson. Hughes reméli, hogy sikerül új rekordot felállítania.

Megkezdtek az 1600 éves pécsi őskeresztény sírkamra feltárását. A kétezer esztendőskereszténységnek emlékei után kutatnak a tudósok. Az első sírkamrát 1870-ben tárták meg, most a másodikakat kezdtek meg, mely világviszonylatban is igen értékes lehet.

Szőlősgazdák figyelmébe

A miniszterelnök rendeletet adott ki, amelyben felfüggeszti a keményfából készült hordók és szüretelőkádák vámját. A keményfából készült hordók és szüretelőkádák (szétszedett állapotban is), a sörös-, szesz- és olajshordók, valamint a 300 liternél kisebb tartalmú borshordók és szüretelőkádák kivételével akár új, akár használt állapotban kerülnek behozatalra, az év végéig vámmentesen kezelhetnek.

A halálbüntetés visszaállítását követeli a dán közvélemény a többi északi államhoz hasonlóan, mert az utóbbi időben sok súlyos bűnös fordult elő. Egyesület is alakult, mely a parlamenttől népszavazást követelt ebben a kérdésben. A halálbüntetést a kéjgyilkosság ellen akarják újból életbeléptetni. A javaslat a botbüntetés bevezetését is ajánlja.

Egy híres történelmi nevezettségű honvédszászlót adtak át ünnepélyes keretek között a Hadimuzeumnak. A zászló 1870-ből származik és a beregi 35. honvédszászlóaljnak volt első lobogója. A 35-ösökből alakult 11. honvéd gyalogezrednek valóssággal anyaszászlója lett az ereklye, amit a esch uralom alatt a legnagyobb gondadal rejtegettek Munkácsra és most az őt megillető helyre került.

HIRDETMÉNY

a tej, liszt, kenyér és savanyított káposzta piac ideiglenes áthelyezéséről.

Közlöm a város piacfelátogató közönségével, hogy a Dégenfeld téri tej, tejtermék, liszt, kenyér és savanyított káposzta piacot — az Alföldi Takarékos épületének építésével kapcsolatban szükségessé vált anyagraktározás miatt — f. hó 14-től hétfőtől kezdődőleg teljesen ideiglenes jelleggel a Csokonai színház és a m. kir. Pénzügyigazgatóság közötti utca fasorába helyezem át.

Polgármester.

MOZI

VIGSZINHÁZ.

Szerelmes századok

Olyan francia film, amely a 15. századtól végigvonalatja előttünk az egész francia történelmet. És minden egyes jelenetét a francia dicsőségvágy és hazaszeretet lángolja át. Azzal kezdődik a történel, hogy az egyik párizsi iskolában megkezdte a tanítást a tanító, aztán meglátja a naptárt, fontos dátum, erről eszébe jut a családja, mely XV. Lajostól származott, de közben keveredett a Marat-vérrel, Napóleonnal, míg most az ő nemzedéke — mert a mesélő tanító az, aki ilyen messzire viheti a francia történelmet keresztül családját — egyet ismer csupán Franciaországot.

A szebbnél-szebb képek egymást üzik váltják és olyan pazar kiállítás, melyet saját az ember ebben a nyári időnyben, mert a legerősebb szexonban is méltó volna arra, hogy végignézzük. Megismerjük a francia történelem legmozgalmasabb idejét, de végig robogunk Párizson is.

A kísérő műsor különösen érdekel bennünket, mert a debreceni Nyári Egyetem bőséges anyaggal szerepel, a szeptemberi napok szép eseményei pedig teljes egészében elvonulnak előttünk.

SPORT

Negyvennyolcan vizsgáztak tegnap a bírívizsgán

Tegnap délután egészen a késő esti órákig tartott a futbalbírói vizsga, melyet a KLASz helyiségében tartott, dr. Ösz Sándor budapesti pénzügyi titkár. Ertesülésünk szerint a bírívizsgán négy jelölt bukott el csak, — tízenhárman pótvizsgára mennek, míg 31 jelölt sikeresen felelt meg a kérdésekre. A jövőhéten lesz a gyakorlati vizsga.

Mint érdekességet említjük meg, hogy vasárnap a nagyerdői Stadionban a Boeckai ifjúsági—Tégláskert barátságos mérkőzést már a pénteken vizsgázott játékezőt vezető és a Boeckai —UAG mérkőzésen az új játékezőtök adják a határbírókat.

A mai napon és vasárnap folytatják a vizsgákat. Munkácsra és Ungvárról lesz ezen a két napon vizsga. Dr. Ösz Sándor elkíséri a vizsgákra Tamássy László KLASz főtitkára is.

A németek letörték az angol rendszerű gólarány-kiszámításról

A szerkesztői üzenetek állandó témaanyaga, a gólarányszámítás, mely a komoly hasákok terére: a német sporthivatal kimondta, hogy a jövőben nem osztással, hanem kivonással állapítják meg pontegyenlőség esetén a jobbik gólarányt. Az angol futball szabályai szerint az a döntő a jobb gólarány megállapításánál, hogy ki adta vissza a kapott gólok többszörösét? Az adott gólok számát tehát el kell osztani a kapott gólok számával és a nagyobb hányados jelenti a jobb gólarányt. A németek most mást mondanak: Szerintük az a jobbik gólarány, amelyben a különbség nagyobb az adott és a kapott gólok közt.

Vegyük egy példát, az majd mindent megvilágít. Vegyük két gólarányt, 45:15 és 36:9. Kérdés: melyik jobb? Az angol rendszer szerint el kell végeznünk a kijelölt osztásokat. Az elsőnek a hányadosa 3, a másodiké 4, tehát a második, a 36:9 a jobb gólarány. A németek most ki fogják vonni a 15-öt a 45-ből és kapnak 30-at. Minthogy pedig „36 minusz 9” csak 27-et tesz ki, ennél fogva a német rendszer szerint a 45:15-ös gólarány lesz majd a jobbik. Angliában tehát a 62-es győzelemnek nem lehet ezután sem jobban örülni, mint a 3:1-esnek. Németországban azonban már ösztöl kezdve még egyszer olyan jó lesz a 6—2-es eredmény, mint a 3:1-es.

Mind a két rendszer mellett lehet érveket felhozni. Egy bizonyos, az angol rendszerben a védekezés nagyobb fontosságot kap, mint a németben, amely most inkább a támadás hangsúlyozására tért át. Az volt az ideális rendszer, amely a kettő között a középutat találna meg. A matematikusok számára hálás feladat lenne.

A DEBRECZENI sporthírszolgálatá jelenti:

Dicséretes jó példával jár elől a Ferencváros, az őszi bajnoki idénytől kezdve leszállítja a helyárait, sőt kedvezményes bérletjegyrendszert vezet be. Követendő példa, a Boeckai is megtehetné a helyárleszállítást, több lenne a nézők száma bizonyára. A bérletrendszer itt azon bukik meg, hogy a Boeckai a kiszorított mérkőzéseket nem mindig tartják idehaza, közben-közben eladja a pályaválasztói jogot, különösen a nagycsapatokkal szemben. De az bizonyos, Debrecenben is reformra, újításra szorul a jegyár, helyárleszállításra van szükség.

A magyar vízpolóválogatott Lisszabonban a portugál válogatott ellen gőlpárral győzött.

Budapestu most fejeződött be a

labdarúgójátékezőtanfolyam és vizsga. 367 jelentkező közül 66 nem jelent meg a vizsgán, 31 teljesen elbukott, 148 egyszerű gyakorlati vizsgára ment az elméleti vizsga alapján, 119 meg szigorított gyakorlati vizsgára. Debrecenben pénteken volt a játékezővizsga elméleti része, az eredményt a jövő héten hirdetik ki.

Kiket igazoltak a keleti játékezők közül. Mint ismeretes, a játékezőket országosan igazolási eljárás alá vették és a jövőben csak azok vezethetnek labdarúgómérkőzéseket, akiket igazoltak. Keletről a következő játékezőket igazolták: ezek vezethetnek majd mérkőzéseket: Dr. Kupinszky Sándor, Bakó Gábor, Bánsági Miklós, Börnyai József dr., Boros Béla, Boross Mihály Zsigmond, Csaba János dr., Csicsák György dr., Debreczeni Károly, Dobrovolszky Béla, Egressy Pál, Farkas István, Fekete Pál, Ferenczi Kálmán, Földes Miklós, Görgey József dr., Györfly Dezső, Györfly Zoltán, Hatvany Sándor, Horényi János, Jancsovsky Dezső, Joannovics György, Kiss Gábor dr., Kovács Béla, Kovács József, Kovács Lajos dr., Kovács László, Legeza Irénusz dr., Lengyel József dr., vitéz Makády Béla dr., Madarász János, Nagy Sándor, Nagy Zsolt dr., Németh Ferenc Imre, Palotás Mihály, Piller József, Réday László, Sas Béla, Sárosi László István, Szabó Kálmán, Szamosvári János, Szánthó Zoltán, Takács Jenő, Várady Sándor dr., Tamássy László.

Futballoznak a katonák. A debreceni 11. Boeckai Hajdú gyalogezred rendezti az ezredbajnokságot a különböző századok, alakulatok között. Augusztus 13, 15-és és 20-án lesznek a bajnoki díjmérkőzések, délelőtt 10-12 óra között, mindhárom mérkőzés a DVSC pályán. A mérkőzéseket a következők vezetik: aug. 13-án: dr. Lengyel József, aug. 15-én: dr. Csaba János és aug. 20-án dr. Csicsák György.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőpiac:

Rozs októberre 14.95, 15.00, 14.90, zárlat: 14.97—14.98. Márciusra 15.90, 15.78, zárlat: 15.83—15.85.

Tengeri szeplemberre: 19.02, 19.03. Októberre: 19.00, 19.15, zárlat 19.11—19.17 pengő.

Készárúpiac:

A készárúpiacra a rozs ára 10—15 fillérrel emelkedett, úgyszintén a tengeri ára 15—20 fillérrel, a zab 5 fillérrel, a takarmányárpa ára pedig 5—10 fillérrel emelkedett. A többi árak változatlanok maradtak.

Búza új liszavidéki 77 kg 19.55—19.85, 78 kg 19.75—20.05, 79 kg 19.95—20.25, 80 kg 20.05—20.35. Felsőtisztai 77 kg 19.40—19.70, 78 kg 19.60—19.90, 79 kg 19.80—20.10, 80 kg 19.90—20.20. rozs új pestvidéki 14.20—14.35, rozs más 14.45—14.65, takarmányárpa új elsőrendű 16.70—17.25, középminőségű 16.45—16.65, cőrarpa új prima 19.75—20.75, sőrárpa 19.25—19.75, — zab új középminőségű 18.40—18.50, tengeri 19.00—19.10, korpa 13.40—60, 8-as liszt 15.50—16.25 P.

SERTÉSVÁSÁR

A pénteki napon tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 293 darab sertést. A vásári állományból angol hűssertésfelhajtás 130 darab. Az irányzat változatlan volt. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kílón alul 104 fillér, szedett sertés I. 100—104 fillér, II. 94—98 fillér, III. 84—92 fillér, angol főkésertés 100—103 fillér, angol sonkasertés I. 100—103 fillér, II. 90—98 fillér, exportzsir márkázott 150 fillér kílónként.

